Hayat

No. 114 12 ARALIK 1958
125 KURUŞ

Bu sayıda :

"Eski elbiselerinizi yeni modaya uydurabilirsiniz„
Yepyeni bir moda sahifesi

Bundan Sonra Yalnız Zevkiniz İçin Çalışabilirsiniz!

Bu imkânı İş Bankası sizlere hazırladı! Ayda asgari 2000 lira kira getiren İstanbulda Göztepedeki 6 daireli apartmanın tamamına sahip olacak talihli rahata ve refaha kavuşacak, hayatını kazanmak mecburiyetiyle değil, ancak zevki için çalışacaktır.

30 ARALIKTA

1 KİŞİYE 6 DAİRELİ APARTMANIN TAMAMI

24 APARTMAN DAİRESİ

3 ADET 20.000 LİRA

çok zengin para ikramiyeleri

cem'an

İKİ MİLYON

TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİ

FAAL d - 493

Hayat

CLAUDIA CARDINALE
(Fotoğraf : T. H. Ajansı)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 3 CİLT: 5 SAYI: 114

SAHİBİ : Şevket RADO
NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES
YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI
REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA, Semiral BİLBAŞAR, Hikmet ANDAÇ
RESİM ve BAŞLIKLAR :
Firuz AŞKIN, Ayhan ERER
FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.
TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.
İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56
DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.
BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.
İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığ'ından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.
ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.
Yabancı memleketler için (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Bebekteki Nişan

23 kasım cumartesi akşamı Bebek'te Sadıkzade yalısında Kemal Sadıkoğlu'nun güzel kızı Berna Sadıkoğlu ile gazeteci Feyyaz Tokar nişanlandı. O gece, bu mesut gün şerefine, bütün İstanbul sosyetesi Sadıkzade yalısına taşındı. Yenildi, içildi, güldü, söylendi. Geceyarısına doğru, yorgunluklarını gidermek istiyenler merdivenbaşı sohbeti yaptılar. Resimde, merdivende oturan Gülten Meserretçi (en üstte), Suna Aksu (sol başta), Birdemet Çiçek (sağ başta), Gülser Sunar (ortada), Berna Sadıkoğlu (altta sol tarafta), Gülay Çapa (altta sağ tarafta) görülüyor.

FOTOĞRAF : SUAVİ SONAR

RÖPORTAJI 29 uncu SAHİFEDEDİR.

26 Senenin Revanş Maçında Türkiye Bulgaristan (0 - 0)

FOTOĞRAFLAR: BÜLENT GİZ

Türk - Bulgar Millî Futbol Takımları, Ankara 19 Mayıs Stadında yaptıkları altıncı karşılaşmalarında yenişemediler. 31.917 seyirci önünde tamamiyle ıslak ve yer yer su birikintileriyle kaplı çimen sahada yapılan bu maçın ehemmiyeti büyüktü. İki takım şimdiye kadar birbirlerini ikişer defa yenmişler ve bir defa da berabere kalmışlardı. Oyunun ikinci devresinde Lefter'in sağdan verdiği şaheser gollük pası Metin 6 pas içinde gole çeviremedi.

METİN GOL FIRSATINI KAÇIRIYOR — Bu maçta her iki takım da zaman zaman müdafaa taktiği tatbik etmiş ve bunda muvaffak olmuşlardı. Bu taktik yüzünden iki takımın forvet hattı 90 dakikalık maçta parmakla sayılacak kadar az gol fırsatı ele geçirmişlerdi. Biz ise en büyük gol fırsatını ikinci devrede yakalamıştık. Sağaçık Lefter sağdan getirdiği topu iki kişiyi çalımladıktan sonra çok güzel bir şekilde ortada bulunan sağiçimiz Metin'in kafasına nişanlanmış, fakat kıymetli futbolcumuz hem zamansız hem de fazla sıçradığı için berbat bir kafa vuruşu ile yukarıda gördüğünüz gibi fevkalâde müsait durumda olmasına rağmen topu havaya dikmiştir.

TAKIMIMIZ — Pazar günü 19 Mayıs Stadyumu'nda Bulgaristan'la karşılaşan A Millî Takımımızın kadrosunda son maçlara nispetle yapılan yegâne değişiklik forvet hattında Hilmi'nin yerine Şeref'in alınması idi. Yukarıdaki fotoğrafta takımımız bu maçta seremoni esnasında görülüyor. Soldan sağa doğru sırayla: Metin, Basri, Mustafa, Can, Şeref İsmail, Ahmet, Özcan, Kadri, Naci ve takım kaptanı Lefter.

BULGAR TAKIMI — Bulgarlar Ankara'daki maçta birçok kimse tarafından favori olarak gösteriliyordu. Buna rağmen rakiplerimiz ihtiyatı elden bırakmıyarak sıkı ve muvaffakıyetli müdafaa taktiği yaptılar. Bulgarların bu müdafaa taktiğinin muvaffak olmasında forvet hattındaki açık oyuncularımızın kifayetsizliği de rol oynadı.

BÜYÜK TEHLİKE — Golsüz biten bu maçta kalemizin geçirdiği en büyük tehlikeyi İsmail soldaki fotoğrafta gördüğünüz gibi atlattı. Sağdan ortalanan topa kaleci Özcan yanlış çıkıp vuramayınca santrforları kafa ile bu topu kalemize doldurmuştu. Ama sağbek İsmail yerinde bir müdahale ile takımımızı golden kurtardı.

ÖZCAN KURTARIYOR — Genç kalecimiz Özcan yukarıdaki fotoğrafta gördüğünüz gibi birkaç muvaffakıyetli kurtarış yaptıysa da umumiyetle parlak bir oyun çıkaramadı. Özcan bilhassa ceza çizgisi içine ortalanan toplara hatalı çıkışlar yaparak kalesini boş bıraktı. Yukarıdaki fotoğrafta Özcan'ı Bulgar sağaçığı Milanov ve solhafımız B. Ahmet'in önünde uçarak yaptığı plonjonla topu bloke ederken görüyorsunuz.

Sohbet KÖŞESİ

TAHSİL ÇAĞINDA EVLİLİK

BANA gelen mektuplara bakarsanız okuyucularımın başta gelen dertleri evlenmek bahsi üzerindedir. Kimi evlenmek istediği için dertli, kimi evlendiği için dertli! Bunların arasında bilhassa çok genç yaşta, henüz tahsillerine devam ederken evlenmeğe kalkan ve benden fikir soranlar çoğunluğu teşkil ediyor. Bunlardan birine cevap verirsem diğerlerini de dolayısiyle cevaplandırmış olacağım için aralarından en tipik olanını seçiyorum.

Bu mektubu yazan delikanlı henüz 17 yaşında ve ortaokulun son sınıfındadır. Sevdiği kız on beş yaşında; geçen sene orta okuldan çıkmış, şimdi dikiş öğreniyor. Delikanlı diyor ki:

«... Ben şöyle yapmak istiyorum: Bu sene okuldan çıkınca onu istiyeceğim ve nişanlı olarak liseye devam edeceğim. Yüksek tahsile de evli olarak devam edeceğim. Bu fikri kıza açtım «olur» dedi. Siz belki bana «Liseye nişanlanmadan devam et» diyeceksiniz ama kızı başkalarının istemelerinden korkuyorum. Yapmak istediğim şey büyük bir hatâ mıdır? Bana lûtfen söyleyiniz...»

Hem de büyük bir hatâ olur, şimdi onu tasavvur edemezsin delikanlı. Kafasına yüksek tahsil yapmayı koymuş bir delikanlı henüz on yedi yaşında, orta mektebin son sınıfında iken nişanlanmıya kalkarsa, liseyi bitirmeğe çalışırken nişanlı durabileceğini ümit ederse, hele yüksek tahsili evli olarak başarabileceğini zannederse fena halde aldanmış, gerçekleşmesine ihtimal olmıyan bir hayal kurmuş olur.

Gençler şunu daima hatırlarında tutmalıdırlar ki tahsil başka şey, evlilik başka şeydir. Yapılan tecrübeler bu iki şeyin bir arada yürümediğini bir defa değil, bin defa göstermiştir. Çünkü iyi bir tahsil, insanın bütün gayretini bir nokta üzerine toplaması ile mümkündür. Eğer bu gayret dağılırsa öğrenme gücü zayıf düşer ve tahsil yapılamaz.

Evliliğe gelince, o da tıpkı tahsil gibi insanın bütün imkânlarını bir araya toplamasını emreder. Çünkü nişanlılık olsun, evlilik olsun insanın üzerine öyle birtakım mesuliyetler ve mecburiyetler yükler ki bütün gayretiyle bunları karşılamıyan adam yuvasını ayakta tutamaz. İşte bütün bu sebeplerdendir ki tahsil ile evlilik bağdaşamaz, ya evlilik aksar, veya ekseriya görüldüğü gibi tahsil bozulur.

Şimdi kalıyor ortada tek korku; Ya sevdiğimiz kız bizim tahsilimizi tamamlamamızı beklemez de başkasına varırsa... Bundan pek korkmamalı. Çünkü aklı başında olan bir kız bekler, yeter ki ona itimat telkin etmiş olalım. Bize itimat edemezse başkasına varmakta haklıdır. İtimat ettiği halde beklemezse ne yapalım? «Allah mesut etsin!» demekten başka çare var mı?

ŞEVKET RADO

İSTANBUL'UN GARİP TİPLERİ

20 YILDIR İSTANBULA İNMEYEN KADIKÖYLÜ

İstanbul'un 2 milyonluk kalabalığı arasında öyle renkli, öyle garip insanlar vardır ki... Aramızda dolaşırlar, fakat çoğunu tanımayız. Hayat mecmuası, 2 milyonun arasından bu insanları seçecek ve zaman zaman özellikleriyle size takdim edecektir. Serimize, öldüğü geçen haftaya kadar İstanbul'un en renkli tiplerinden biri sayılan Nurettin Cemil'le yapılan bir konuşma ile başlıyoruz.

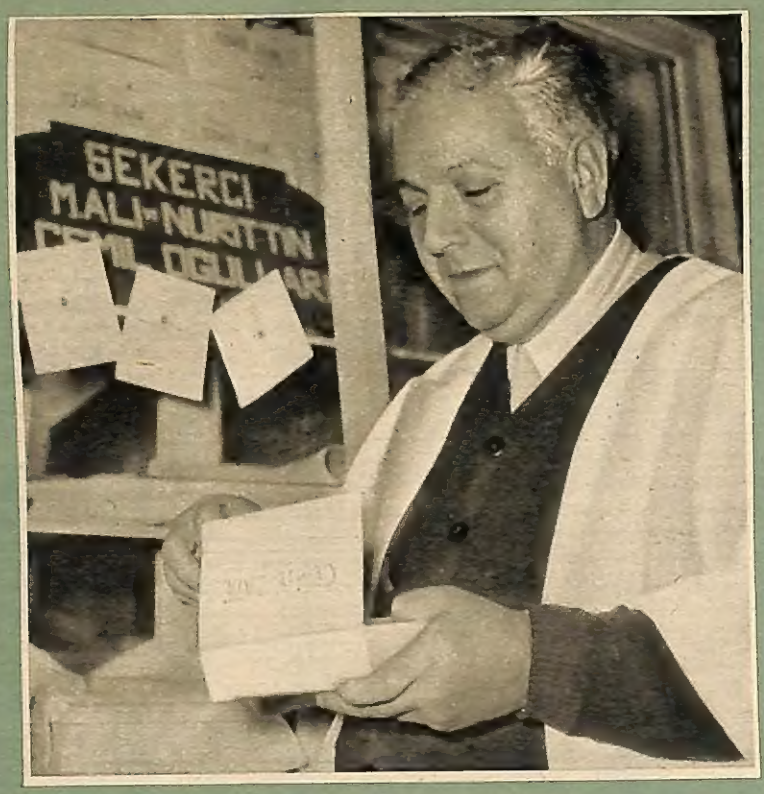

Kadıköy'de oturan Nurettin Cemil adlı bir şekerci, İstanbul'a gezmek için bile ayak basmamış. Nurettin Cemil, «Ne küstün bisebep böyle» şarkısının bestecisi Şekerci Cemil'in oğlu.

— 20 yıldır İstanbul'a inmedim, diyor. Hâtıralarım hep burada... Kalamış'ta, Fenerbahçe'de, Moda'da...

— Kadıköy'ün nesini beğenirsiniz?..

— Saymakla bitmez ki! Çiçekleri kokuludur, sohbetleri tatlıdır, kadınları güzeldir....

— İstanbul'a geçen yıl bir defa inmişsiniz galiba?..

— Arkadaşlarım ısrar ettiler. Radyoda bir bestem okunacaktı. Radyoevine gittik. Aynı yoldan Kadıköy'e döndük...

— İstanbul'u beğendiniz mi?

— Alıcı gözüyle pek bakmadım. Güzel bir yer. Ancak, Moda'nın gönül yakıcı havasını bulamadım.

Nurettin Cemil de besteci. Bestelerinde Kadıköy'ün, Moda'nın güzelliklerini işlemiş...

Afrika Revüsü KEİTA FODEBA

Keita Fodeba'nın meşhur Afrika Re leri ile bir defa daha ılık ılık İstanbul'

İSTİKBALİN GÜNEŞ İMPARATORİÇESİ SEÇİLDİ

Babası öldüğü zaman Güneşin Oğlu unvanı ile tahta çıkacak olan Japon Veliahtı Akihito, uzun zamandan beri beklenen kararını vermiş ve eşini seçmiştir. Tokyolu bir fabrikatörün kızı olan müstakbel gelin Japon tarihinde mukaddes tahtı Güneşin Oğlu ile paylaşacak olan ilk halk çocuğudur.

Japon İmparatorluk tarihinde 2600 yıldır böyle bir şey görülmemişti.

Kasım ayının sonunda bir gün İmparatorluk Sarayı Başmabeyincisi Takeski Usami'nin küçük otomobili Tokyo'nun Gotanda kesimindeki büyük bir evin önünde durdu. Usami otomobilden indi. Aynı anda, Japonya'nın en büyük un fabrikaları şirketi idare meclisi reisi Hidesaburo Şoda'ya ait evin kapısı açıldı. Yerlere kadar eğilen bir adam Usami'yi karşılıyarak misafir salonuna götürdü. Salonda, elli beş yaşlarında bir adam olan Şoda ile eşi aynı şekilde eğilip misafiri selâmladılar. Yer gösterdiler.

Usami, saray geleneklerine uygun bir dille onlara haberi verdi: Japon Veliahtı Ekselâns Akihito, Şoda'nın yirmi dört yaşındaki kızı Miçiko ile evlenmek istediğini İmparatorluk Ailesine bildirmişti.

Japon geleneğine göre Şoda'lar bu haber karşısında şaşkınlık ve hayretlerini izhar ettiler. Baba hürmetle eğildi. Bu şerefin kendi hakir aileleri için çok büyük olduğunu, bu bakımdan böyle bir evlenmeye rıza göstermemesi icabettiğini söyledi.

Usami kalktı. Üzüntüsünü bildirerek dışarı çıktı. Fakat süratle tekrar döndü. Altes Hazretlerinin bu cevaptan çok müteessir olacağını, mümkünse kati kararlarını vermeden biraz düşünmelerini rica etti. Kız isteme geleneği bu suretle artık sona eriyordu. Şoda eğilerek muvafakatini bildirdi.

27 kasım 1958 sabahı bütün dünya gazeteleri şu haberi veriyordu:

Tokyo 27 — İmparatorluk ailesinin sarayda yaptıkları bir toplantı sonunda şu tebliğ neşredilerek Japon Veliahdı Akihito'nun nişanlandığı halka bildirilmiştir: «İmparatorluk Aile Meclisi bu sabah toplanarak Altes Prens Akihito'nun, Bay Hidesaburo Şoda'nın büyük kızı Miçiko Şoda ile nişanlanmasına karar vermiştir.»

Miçiko Şoda o sabah yatak odasında neşe ile bütün gazeteleri okudu. Oturduğu koltuğun yanında bir cam sıra, sıranın üstünde de teniste kazandığı altı gümüş kupa vardı. Prens Akihito ile babasının bir yazlık köşkü olan Karuizawa dağ sayfiyesinde tanışmışlar, tenis oynamışlar ve 6 - 1 prensi yenmişti. O zamandan beri arkadaş idiler.

Üniversite mezunu olan Miçiko çok mazbut bir şekilde yetiştirilmiş, iyi bir terbiye görmüştü. 1955 de Yomiuri Şimbun gazetesinin tertip ettiği ve kendisinin mükâfat kazandığı bir yazı müsabakasında şöyle demişti:

«Bize harb sonrası nesli diyorlar. Bazan kendimi böcek yeniği bir dünyaya doğmuşum gibi hissediyorum. Fakat hayatımız boyunca felâketli bir harbin doğurduğu mesuliyetlerle engellenmiş olarak mı yaşıyacağız? Geçmiş kötü idi. Fakat biz kendimizi geçmişin bu zincirlerinden kurtarıp pekâlâ pembe bir geleceği bekliyebiliriz.»

Fakat Miçiko'nun pembe geleceği bazı hoşnutsuzluklar doğuracağa benziyor. Bilhassa yüzyıllardan beri İmparatorluk Ailesinin veliahtlarına kız vermiş olan on asil aile bu halden çok alınacaklardır. Gazetelerin bahsetmemesi neticesi Japonların çoğu, Şoda ailesinden bir kızın Japon İmparatorluk tarihinde halktan ilk prenses olarak Japon sarayına gelin girmek üzere olduğundan haberdar değildi. Buna rağmen haber iş âlemine yayılmıştı. Bunun neticesi olarak da, Şoda'nın idare meclisi reisi olduğu fabrikaların hisse senetleri üç haftada 153 yenden 188 yene çıkmıştır.

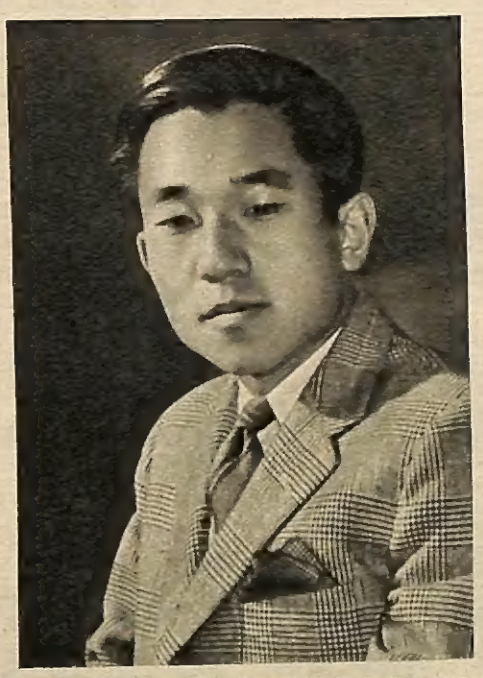

MİÇİKO VE AKİHİTO — *Bir dağ sayfiyesinde tanışmışlar ve tenis oynamışlardı. İlk oyun 6 - 1 Prensin mağlûbiyetiyle neticelendi. Bu mağlûbiyet yalnız teniste kalmamış olacak ki bir kasım sabahı bütün dünya gazeteleri, 25 yaşındaki Prens Akihito ile 24 yaşındaki halk çocuğu Miçiko'nun nişanlandıklarını ilân ediyordu. Japon tarihinde böyle birşey görülmemiştir.*

BAŞBAŞA — *Prens Akihito ile Miçiko Şoda 1958 ağustosunda Karuizawa tenis kortlarında. Burası müstakbel imparator ve imparatoriçenin başbaşa kalabildikleri yegâne yerdi.*

vüsü kavurucu tamtamları, fırtınalı dansları ve Afrika'yı dile getiren hikâyeda esti. Siyah bedenler dansettiler, seviştiler, dövüştüler ve geçip gittiler...

TENCERE YUVARLANDI KAPAĞINI BULDU

Dönüp dolaşıp nihayet cüssesi cüssesine, rengi rengine uygun bir İtalyan kızında karar kıldı. Ve onunla nişanlandı. Yukarıda, dünya ağır sıklet çapkınlık şampiyonu sabık kıral Faruk'un son sevgilisi Irma Minutolo (sağda) ve kız kardeşi, Roma'daki bir modaevinin defilesinde görülüyor. Müstakbel gelin düğün hazırlığiyle meşgul.

RUJ

Louis Philippe

PARIS

SARI DENİZ KIYILARINDA TÜRKLER

7

Kunuri Köp

YAZAN: HİKMET FERİDUN ES — FOTOĞRAFLAR: SEMİHA ES

İki Çinli esirin üzerlerini ara şunlar çıktı: Üstü Ay - yıdızlı birinden gönderilmiş üç Türk

VAKİT gece yarısını geçmişti. Sinnimni köyünde idik. Korkunç baskına birdenbire uğradık. Düşman baskını cepheden, yanlardan, hattâ gerilerimizden yapılmakta idi. İlk hamlede telsizcilerimiz şehit edilmişti. Düşmana birinci hat taburlarımız şiddetle mukavemet ediyorlardı. Sabaha kadar mevzilerinde kahramanca direndiler. Düşman havanları yağmur gibi yağıyordu. 29 kasım çarşamba sabahı ikinci taburumuzla, birinci taburun bir bölüğü tamamen düşman tarafından sarılmıştı. İkinci tabur komutanı Binbaşı Miktat Uluönlü sıkı bir düşman çemberi içinde kıstırılmış bir pars cesaretiyle döğüşüyordu. Bizi saran kuvvetler o kadar kalabalık, insan sayısı bakımından o derece bizden fazla idi ki kurtulmak bir mucize addedilebilirdi. 38. Çin ordusunun 112 ve 113 üncü tümenleri tam mevcutları ile üzerimize yüklenmekte idi. Bu akın akın, dalga dalga düşman kuvvetleri karşısında 241 inci piyade alayının kahraman sancağı alevler arasında dalgalanıyordu. Bizimkilerin mevcudu şöyle idi: Tugay, bir piyade alayı (241 inci alay), bir topçu taburu, bir istihkâm bölüğü, bir uçaksavar bölüğü, bir muhabere bölüğü, bir ulaştırma, bir ordu donatım, bir GMC, bir oto, iki talimgâh bölüğünden ibaretti. İki de topçu tayyaremiz vardı. Bütün mevcudumuz 5100 kişiyi biraz geçmekte idi. İşte bu bir avuç Türk çocuğunun önünde iki büyük Çin tümeni vardı.

Düşman çemberi içinde sarılı kalan ikinci taburla, birinci taburun bir bölüğüne yol açmak için her şey yapılıyordu. Elimizde en son taze kuvvet olarak bir talimgâh bölüğü kalmıştı. Hemen onu muharebeye soktuk. Yapılan gayet çetin bir mukabil taarruzla çember kısmen yarıldı. İkinci tabur ve ikinci bölük müşkülâtla sargıdan çıktı. Bu sırada Keçon'a doğru çekilmekte idik. İkinci taburumuz yorulduğu için geriye alınmıştı. Lâkin inatçı düşman bu sefer de geride, Keçon batısında bir çember kurmağa muvaffak oldu. Bu suretle yorulduğu için geriye alınan ikinci tabur yine ve Binbaşı Lütfü Bülgün kumandasındaki üçüncü tabur daha kuvetli bir çemberle sarıldılar.

Keçon'un doğusunda döğüşen birinci taburun şiddetli vuruşları ile o çember de açıldı. Artık harb kaderimizin en mühim dönemeçlerinden biri olan Kunuri Köprüsü'ne yaklaşmıştık. Burada Amerikalıların bir ileri sahra hastahanesi vardı. Helikopterlerle son yaralılarını kaldırıp hastahaneyi tahliye ediyorlardı. Götürülmesi zor eşya, ağır cephane ve diğer nakli artık imkânsız hale gelmiş olan mühimmat korkunç gürültülerle berhava edilmekte idi. Kunuri Köprüsü'nün başı bir cehennem manzarası altında, gökte alevin, yerde kanın kızıllığı içinde idi. Büyük çekilmenin son safhası artık bitmek üzere idi. Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Sujon yolundan Pyongyang'a doğru hareket edeli epeyce olmuştu. Biz en arkada artçı olarak onların bu çekilme emniyetlerini sağlamıştık. Bu büyük kuvvetlerin artlarında Türkler bulunmasaydı böyle büyük, böyle bir dev çekilmenin - hele o ağırlıklarla - uğrayacağı kayıp korkunç kelimesiyle asla ifade edilemezdi.

Dost kuvvetler önümüzde, biz arkada düşmanla gırtlak gırtlağa savaşarak çekiliyorduk. Hakikaten bir kahramanlık destanının ta içinde gibi idik. Ortalıkta düşmandan başka kimse kalmamıştı. Kızıl köylerin diş gıcırtılarını işitebilirdik.

İşte bu sırada Kunuri Köprüsü yanında bizim bölük komutanı Binbaşı Seyfi Asu'ya henüz yakalanmış iki acaip esir getirdiler. İki esirin ikisi de bizim erlere mahsus, kalın kışlık elbiseler giymişlerdi. Bunlardan biri İngilizce konuşuyordu. Bunların tercümanlığı bana bıra-

KEŞİF KOLU — Telsiz cihazlariyle teçhiz olunmuş bir keşif kolu ile dağlarda çalışıyorduk. Şiddetli soğuğa rağmen hararet basıyordu. Çocuklar bana sık sık su ikram ediyorlardı.

SİPER İÇİNDE... — Düşman sargısı içinde olmalarına rağmen bizim çocuklar büyük bir soğukkanlılıkla siperlerini kazmışlar, cesaretle döğüşüyorlardı. Sinnimni'de taburlarımız şafak sökünceye kadar mevzilerinden kımıldamamışlardı.

CEPHEDE TEDAVİ — Türk çocuklarının öyle olur olmaz yaraları umursadıkları yoktu. Bazan yüzü sıyırıp geçen bir kurşunun yarası hemen ateş hattında tedavi ediliyor, sonra tekrar muharebeye başlanıyordu.

...rüsü

...dığımız zaman ceplerinden bir kibrit, Erzurum köylerinin ...çe mektup ve bir fotoğraf...

DÜŞMAN ŞEHRİ — Günlerce düşmanla gırtlak gırtlağa savaştıktan sonra Kızıl Kore'nin başşehri Pyongyanga gelmiştik. Resim bizim çocukları bir resmî binanın önünde göstermektedir. ▶

BÜYÜK ÇEKİLME — Birleşmiş Milletlerin çekiliş hareketi başlamıştı. Büyük ağırlıklarla yapılan bu muazzam çekilmeyi en arkada bulunan kahraman Türk çocukları destekliyordu... ▼

KURŞUN ALTINDA — İleri sargı karakolu... Sıhhiyecilerimiz kurşun yağmuru altında çalışıyorlardı. Doktorlarımız arasından da şehit düşenler olmuştu.

kılmıştı. Esirler evvelâ Güney Koreli olduklarını iddia ettiler. Kıtalarını sordum. Cevap veremediler. Biraz sonra da Kuzeyden geldiklerini itiraf ettiler.

— Bu elbiseleri nereden buldunuz ?.. dedim.

Kekelemeğe başladılar. Güya devrilmiş bir kamyonda büyük denkler halinde bu elbiseleri bulmuşlar !.. Söylediklerine nazaran elbiselerin hiç giyilmemiş olması lâzımdı. Bunun üzerine adamların üstlerini aramıya karar verdim. Elimi ilk soktuğum cebinden üzeri ay-yıldızlı bir Türk kibriti çıktı. İç ceplerini boşalttık. Erzurum'un köylerinden birinden gelmiş üç mektup. Yine memleketten gönderilmiş grup halinde bir fotoğraf. Kadınlı-erkekli bir köylü topluluğu. Herhalde elbisenin sahibinin ailesi olacaktı !..

Belli idi ki, adamlar bizim şehitlerin elbiselerini giyip böylece gerilerimize kadar sızmışlar, yanımıza kadar sokulmuşlardı.

Artık biz de Sujon yoluyla Kunuri'den Kızıl Kore'nin başşehri Pyongyang'a doğru hareket etmek üzere idik. Kayserili Amerikan subayı Lordikyan da dahil olmak üzere bir cankurtaran arabasının içine tıklım tıklım dolmuştuk. Tam hareket edeceğimiz sırada bir şehit getirdiler. Gayet iyi tanıdığımız piyade teğmeni Hasan Gürsün isminde pek sevimli bir çocuktu. Tam kalbinin üzerinden vurularak şehit düşmüştü. Kendisine son vazifelerimizi yapmağa hazırlanıyorduk ki dehşetli bir ateş başladı. Bunun üzerine Hasan Günsün'ü kucakladık. Tekrar ambulansa döndük. Arabanın üst sedyelerinden birini açtık. Genç şehidi oraya uzattık. Sonra fotoğrafçım Semiha Es de dahil olmak üzere tekrar hep birlikte sıhhi imdat otomobilinin içine girdik. Bu suretle on üçü canlı, biri şehit olmak üzere 14 kişi aynı cankurtaran arabasının içinde yola çıktık. Ayrılırken, belki hayatımız boyunca asla yüzünü göremiyeceğimiz meşhur Kunuri'ye son bir defa daha bakmak aklımdan bile geçmiyordu ama kabil mi ? İlerimizde kıyametler kopmakta. Köprüyü geçtik. Biraz ötede bir çamlı tepenin yanında mevki aldık. Hiç unutmam burâda, yapılıp da kaç günden beri dağıtamadığımız, yiyemediğimiz kadıngöbeği tatlılarını taksim etmeğe karar verdik. Bu iş için en âdil hakem olarak Kore Müftüsü sayın Muhsin Örtülü seçilmişti. Herkese birer tane düştükten sonra bir de fazlası kalmıştı. Binbaşı Örtülü bunu benim karavana çanağına uzatırken içeriye bir arkadaş girdi ve bize şu safalı haberi verdi : «Arkadaşlar... Basıldık !.. Yanımızdaki çamlı tepeden ilerliyorlar... Derhal harekete geçeceğiz !..» Bu sırada dışarıdan gelen salâhiyetli bir arkadaş da bizim bulunduğumuz vaziyeti açıkça izah etti. Doğu, batı ve kuzey'den tamamen sarılmıştık. Güney istikametinde henüz düşman çemberinin tamamen kapanmadığı sanılıyordu. Elimizi tetikte tutmamız lâzımgeldiği anlaşılıyordu. Tekrar vasıtalara bindik. İlk merhalede bir yabancı birliğe ait bazı çadırlara rasgelmiştik. Herhalde bu ecnebi birlik de ani bir çekilme kararı ile burayı bırakmıştı. Çadırlar bomboş, içlerinde karyolalar kurulmuştu, hattâ birinde bir balıkçı lâmbası yanmakta idi.

Piyade taburlarımız Sujon istikametinde, Piyongyang cihetine doğru yaya olarak çekilmekte idi. Bizden önce Amerikan ikinci tümeninin çekiliş istikameti de aynı olduğu için düşman bu yolu tamamen tutmuştu. Bir tuzağın ortasını yararak geçiyorduk. Bunun için ikinci tümenin geri kısmı ile taburlarımızın bu yoldan çekilmeleri çok zor ve ağır zayiata sebep oldu. Kuvvetlerimiz hemen hemen her adımda her dönemeçte düşman ateşi ile karşılaşıyordu. Kasımın otuzuncu günü işte bu korkunç yolculukla geçti. Kunuri'den, kızıl Kore'nin başşehri Pyongyang'a kadar bütün Sujon yolu boyunca Türkler her adımda döğüşe döğüşe ilerlediler. 1 aralık cuma günü, Türk kuvvetleri geceli gündüzlü sürmüş seri halinde muharebeler, baskınlar, sarılmalardan sonra sabahın erken saatinde Kızıl Kore merkezi Pyongyang'a giriyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Eski elbiselerinizi Yeni modaya uydurabilirsiniz

Modası geçtiği için eski elbiselerinizi dolapta saklamanıza lüzum yoktur. Az bir masrafla bunları düzeltmek suretiyle günün modasına ayak uydurabilirsiniz. Hayat, sayın okuyucularına zaman zaman bu konuda yardımcı olmağa çalışacaktır.

Geçen sene yaptırdığınız torba biçimi veya döpiyes elbisenizi modaya uydurmak için, göğsün hemen altına iki parmak eninde bir bant koyarak beli tebarüz ettirin. Eteğin boyunu kısaltın. Döpiyes elbiselerde, eteği göğsün altına dikmekle boyu zaten kendiliğinden kısalacaktır. Kolları da dirseğe kadar kısaltın.

Geçen sene diktirdiğiniz trapez veya çuval biçimi mantonuza, kısa tüylü ucuz bir kürkten veya kendi kumaşından geniş bir yaka takın. Alt kısmını daraltın, boyunu ve kollarını kısaltın.

Pulover biçimi beli kalçadan takılı elbisenizi modaya uyduracaksanız, önce beli normal yerine dikmeniz lâzım. Bu şekilde elbisenin boyu da kısalmış olur. Aynı kumaştan veya videla deri yahut süetten, tokası oval biçimde, dört parmak eninde bir kemer elbisenizi zenginleştirir. Bundan başka elbisenin yakasını iki parmak açın ve kolları kısaltın.

Akşam elbisenizin eteğini hafif veya çok büzgülü yaptırın. Beli ister dar, ister geniş olsun üç santim üste alın. Eteğin penslerini ve yan dikişlerini, eteği daraltacak şekilde düzeltin. Etek bilhassa aşağıya doğru daralmalıdır. Kumaştan iki parmak enindeki kemeri, önde küçük bir düğümle bağlayın.

Aynı kumaştan manto ile etekliğiniz varsa, mantonun boyunu elbisenizin eteğinden iki pamak kısaltın. Aşağıdan çıkan parça ile resimde görüldüğü gibi yüksek bir yaka yapabilirsiniz. Mantonun yanlarını aşağıya doğru daraltın ve kolları kısaltın.

Birkaç sene önce diktirdiğiniz gece elbisenizi de bir ufak düzeltme ile modaya uydurabilirsiniz. Değiştirilecek kısımlar belin yeri ile etek boyudur. Elbisenin belini sökerek dört santim yükseğe dikmekle, eteğini de aynı miktarda kısaltmış olacaksınız. Uygun renkte satenden, dört parmak eninde bir kemeri belin üstüne oturtun. Yaka kapalı ise resimdeki gibi açın. Elbisenin boyu, dizden dört santim aşağıda olmalı.

Sâdi Hoşses

RÖPORTAJ: ORHAN TAHSİN — FOTOĞRAFLAR: SUAVİ SONAR

Türk müziği severler arasında «İlâhî sesli sanatkâr» diye anılan Sâdi Hoşses, «Benim bütün zevkım, kederim, hüznüm, neşem, emelim, aşkım, meşkim bir kelimeyle hayatım şarkılarda yaşar. Her şarkının bir hâtırası, her hâtıranın bir şarkısı vardır» dedikten sonra gelişi güzel anlatmağa başladı:

TOCCAR SANATKÂR

Sâdi Hoşses 1912 yılında İstanbul'da doğdu. Alanya Sulh Ceza Hâkimi Tahir Mazhar Bey'in oğludur. Ailesinin davranışı onu dinî müzik yolunda çalışmağa sürüklemiş, 7 yaşındayken Antalya'da Büyük Caminin minaresine çıkarak ezan okumuştur. Sonra Kasımpaşa Piyale Camii imamı Şeyh Cemal Efendi'den ilâhiler öğrenmiş, kemani Reşat Erer'den besteler meşketmiştir. Ameli Hayat Mektebini iyi derece ile bitirmiştir. Mikrofon karşısına ilk defa 1936 yılında İstanbul Radyosu'nda çıkmıştır. 1938 yılında Ankara Radyosu'na çağırılmış 18 yıl çalıştıktan sonra evvelki yıl kendi isteğiyle ayrılmıştır. Şimdi İstanbul Radyosu'nda okumaktadır. Mevlevî müziğini iyi bilir. Türkiye'nin biricik gazelhânıdır. Kendisine has bir gazel okuyuşu olduğu gibi, tanınmış gazelhânların, Hâfız Kemal'in, Hâfız Sami'nin, Hâfız Yaşar'ın seslerini, üslûplarını ustalıkla taklid eder. Aynı zamanda mevlithandır.

Kasımpaşa Kulübünde sporun her koluyla ilgilenmiş, I. takımda yıllarca solaçık oynamış, Küçük Kemal'le boksa çalışmış, 300 kişinin katıldığı Moda - Kalamış yüzme yarışında 8. olmuştur. Ankara'da bir antrenman maçında Yaşar Doğu ile berabere kalmıştır.

Babasının ölümünden sonra çalışmak zorunda kalmış; bakkal çıraklığı, kömürcü kâtipliği, yapmıştır. Ankara Radyosu'ndan ayrılınca ticaret hayatına atılmıştır. Biri İstanbul'da Yolcu Salonu karşısında, biri de Ankara'da olmak üzere iki büyük ticarethanenin sahibidir.

HOŞSES VE ATALAY — Sâdi Hoşses, geçen gün bir gece kulübünde Mefharet Atalay'la karşılaşmış. Sevilmiş filim ve caz melodilerinin sözlerini Türkçeye çevirerek okuyan Atalay, «Sâdi abi, o gül hatırın için alaturka bir şarkı okurum» demiş, Hoşses piyanoya geçerek Atalay'a yeni bir bestesini öğretmiştir.

HOŞSES AİLESİ — Sâdi Hoşses'in sesi gibi, sohbetleri de hoştur. İnsan onu dinlemeğe doyamaz. Radyodaki muziplikleri hâlâ dilden dile dolaşmaktadır. Evinin ise neşesidir. Annesi Hayriye Hanım ile eşi Rezzan Hoşses'i gülmekten kırar geçirir.

«1936 yılıydı. Mevsim hatırımdan çıkmış. Çünkü İstanbul'un ne yazı bellidir, ne kışı... 24 saatte dört mevsimin geçit yaptığı günlerden biriydi galiba?... İstasyon Caddesinden Yeni Postahane yoluna saptım. Yanımda Vecihe Daryal, Reşat Erer, Sedat Öztoprak vardı. O sabah radyoya çağrılmıştık. İstanbul Radyosu, Postahanenin üst katındaki iki küçük odada deneme yayını yapıyordu. İlk defa mikrofon karşısına çıkacak, binlerce dinleyiciye sesimi dinletecektim. Heyecanlıydım. İki yıl önce yine böyle apar topar radyoya çağırılmıştım. Stüdyoda saz arkadaşlarımla okuyacağım şarkıların provasını yaparken, Mesut Cemil içeriye girmiş, «Atatürk'ün emirleriyle radyoda alaturka müzik yayınları yasak ediliyor» demişti. Büyük ümitlerle çıktığım postahanenin merdivenlerini, ümitlerim kırılmış olarak ağır ağır inmiştim.

Aradan iki yıl geçmişti. Radyo idaresine ikinci bir emir gelmişti. Artık radyoda alaturka şarkılar okunacaktı. İlgililer bu yasağın kaldırıldığı ilk gün mikrofona kimi çıkartacaklarını düşünürken, akıllarına Müzeyyen ile ben gelmiştim.

Postahanenin merdivenlerini ikinci defa ümitle çıktım. Müzik Yayınları Şefi Mesut Cemil'in odasına girdim. Okuyacağım şarkıların listesini uzattım. Şef listeye şöyle bir göz attı: «Son şarkınızı yarım saat önce Müzeyyen okudu. Yeni bir şarkı bulmanız lâzım. Başka şarkı bilmiyorsanız, Safiye'nin plâklarını çalacağız» dedi. O koca Postahane binasının sallandığını, başıma yıkıldığını sandım. «Ama Mesut Cemil Bey» diye kekeledim. Müzik yayınları şefi kaşlarını çattı: «Israr etmeyin, ne diyorsam, onu yapın!» dedi. Boynumu büktüm, odadan çıktım. Stüdyoda arkadaşlarım şarkıların son provasını yapıyorlardı. Beni görünce sazlarını bıraktılar: «Ne o Sâdi, sararmışsın?» dediler. Durumu onlara anlattım. «Aman» dediler, «ne yaparsan yap bir şarkı bul!...» «Bildiğim şarkıların hepsi listede. Yeni bir şarkı öğrenmek için en aşağı üç saat çalışmak lâzım. Oysa, program 15 dakika sonra başlıyacak!...» deyince, «Peki, biz gider, Mesut Cemil'e yüz suyu döker, rica ederiz» cevabını verdiler. Üçü birden Müzik Yayınları Şefi'nin odasına girdiler. Stüdyoda yalnız kalmıştım. Kendi kendime yarım yamalak bildiğim şarkıları mırıldanmağa başladım. Hiç birisini doğru dürüst bilmiyordum ki... Birden dilime bir nağme takıldı. Bilmediğim, duymadığım bir melodi. Stüdyonun tahta duvarına yumruklarımla vurarak, melodiyi çıkarmağa çalıştım. Oluyordu. Arşimet gibi «Buldum» diye bağırdım. Ancak, bu melodiye bir de güfte uydurmak gerekiyordu. Cebimden kalemimi çıkardım, stüdyonun duvarına birşeyler karaladım. Güfteyi besteye uydurarak bir daha okudum. Güzel bir şarkı ortaya çıkmıştı. Acaba Mesut Cemil Bey beğenecek miydi?... Bu sırada, stüdyonun kapısı açıldı. Saz arkadaşlarım içeriye girdiler. Vecihe hanım: «Olmadı» dedi «Mesut Cemil Bey, Nuh diyor nebi demiyor». «Vecihe hanım» dedim «siz dışarıdayken aklıma bir şarkı geldi. Kemani Avni adlı bir arkadaşımın şarkısı... Notasını bilmiyorum. Okursam, notaya alır mısınız?...» Ben okudum, Vecihe Hanım yazdı. Vecihe Daryal da mektup yazar gibi, melodileri notaya çekerdi hani... Sazlar bu şarkıyı bir defa çaldılar. Reşat Bey şarkıyı beğenmişti: «Sâdi» dedi «sen bu arkadaşını görürsen söyle; büyük bir besteci olacak!... Öteki bestelerinin notalarını versin, fırsat buldukça çalarız!..» Yalan söylemiştim ama, mecburdum. Kendi bestem desem, dünkü çocuk beste yapmağa kalkmış diye belki de alay edeceklerdi. Şarkıyı Mesut Cemil de uygun buldu. Mikrofona çıktım. Artık dünyalar benim olmuştu. Atatürk'ün çok sevdiği bir şarkıyla programı açtım:

«Cânâ rakibi handan edersin...» Sıra Vecihe Hanımın notaya aldığı besteye gelmişti. Heyecan içindeydim. O anda, nağmelerin bir duman gibi hâfızamdan uçtuğunu hissettim. 15 dakika önce bestelediğim şarkıyı unutmuştum. Reşat Erer, şarkının giriş taksimini yapıyordu. Vecihe Hanımın kulağına eğildim : «Şarkının makamını unuttum» diye fısıldadım. «Üzülme» dedi «ben melodiyi mırıldanırım. Böylece o söyledi, ben dinledim; ben söyledim, radyo başındakiler dinledi :

«Bağa girdim aşı çıktı,
Karşıma bir yâr çıktı.
Aman dostlar yâr değil,
Aklım başımdan çıktı.»

■

1956 yılının ortalarıydı. Yıllarca önce bakkal çıraklığı yaptığım Galata'ya büyük bir tacir olarak gelmiştim. Yolcu Salonu'nun karşısındaki mağazamın açılması dolayısiyle, eşi dostu kokteyle çağırmıştım. Arkadaşlarımı ağırlamağa çalışıyordum. Bu sırada sakallı, çok yaşlı bir adam kapıdan içeri girdi. «Buyurun» diyerek yer gösterdim. «Oturmıyacağım» dedi «gideceğim. Şöyle ayak üstü bir uğradım işte. Babanıza büyük bir sevgi ile bağlıyım. Hürmetim vardır». Bayağı sevinmiştim. Babamı tanıyan bir insanla karşılaşmak gururumu okşamıştı. Adam sözüne devam ediyordu : «Ama bu giyabi bir hürmettir. Sesini yıllardan beri Ankara Radyosu'nda dinliyorum. İlâhi sesli bir sanatkâr. Onunla ne kadar övünsen yeridir. Ancak, son günlerde sesini duyamaz olduk. Mağazasının açılışına gelmediğine göre hasta olsa gerek !...» Şaşırmıştım. «Bir yanlışlık olacak galiba ?» dedim. Şaşırma sırası ona gelmişti : «Siz Sâdi Hoşses'in mahdumu değil misiniz?» diye kekeledi. «Hayır» diye cevap verdim. «Sâdi Hoşses benim.» Adam yine inanmamıştı : «Ses insanın aynasıdır. Sâdi Beyin sesini yıllardan beri dinliyorum. Göbekli, sakallı, 60 yaşında bir adamın sesi bu. İnanmam vallahi !... Bir şarkı söyleyin bakalım !...» Adamı inandırmam gerekiyordu. Davetlilere döndüm : «Sevgili misafirlerim» dedim «sizlere bir sürprizim var. Bir hüzzam okuyacağım». Şarkıya başladım :

«Ne dökmek istesem yaş var...»

■

İlk aşk duygusunu Selimiye kışlasında tattım. Buna aşk denmezdi ya !... Bir ilk gençlik duygusuydu. Askerliğimi yapıyordum. Akşam üzerleri kışlanın önünde otururduk. Arkadaşlarım çevremde toplanırdı. Onlara şarkılar, gazeller okurdum. Genç bir kız da biraz ilerideki bir top ağacın altında oturur, beni dinlerdi. 3 yıl onun için gönlümden kopup gelen şarkılar okudum. Ama bu aşk yalnız şarkılarda kaldı.

Son aşkımın hikâyesi ise 15 yıl önce başladı. Ankara'da Cebeci Caddesi'nde oturan Sabiha Tekat adlı bir tanıdığımın evine gitmiştim. Sabiha Hanımın güzel besteleri vardı. Bu şarkıları meşkedecektim. Bir ara gözüm masanın üzerinde duran bir fotoğrafa takıldı. 13 üncü baharını süren genç bir kızın fotoğrafıydı bu. Peri padişahının oğlu gibi, bu kıza o anda âşık oldum. Sabiha hanıma : «Bu tatlı kız kim böyle ?» diye sordum. «Yeğenim» dedi. «Beni tanıştırır mısınız ?» sözü ağzımdan kaçıverdi. Sabiha hanım güldü «Onun da sırası var» dedi.

7 yıl sonra bir 12 nisan günü Sabiha Hanım Radyoya geldi. Yanında sarışın, güzel bir kız vardı. Bu kızı gözüm bir yerden ısırıyordu, ama nereden ?... Merakımı yenemedim, sordum : «Bu güzel kız kim ?» «Tanımadın mı ?» dedi «7 yıl önce tanışmak istediğin yeğenim Rezzan. Sesinin hayranlarından. Bir şarkı söyle de dinlesin bâri». O günlerde yeni bir şarkı dilimden düşmüyordu. «Bir çile ipeğimsin» diye başlıyan şarkı. Onu okudum. Bir yıl sonra 12 nisan günü evlendik. 1950 den beri, her yılın 12 nisanında, eşime ilk tanıştığımız günün hâtırasını taşıyan bu şarkıyı okurum :

Bir çile ipeğimsin,
Bir tek sevdiceğimsin.
Güzeller pek çok ama,
En şirin bebeğimsin. ❞

BEZİK PARTİSİ — Sâdi Hoşses çok iyi bir bezik oyuncusudur. Bu oyunda en kuvvetli rakibi eşi Rezzan Hoşses'tir. Sanatkâr : «Güreş yaptığım yıllarda Yaşar Doğu bile beni Rezzan'ın bezik oyununda terlettiği kadar kıyasıya yormamıştır.» der.

Ses sanatkârı Dr. Alâeddin Yavaşça'dan 112. sayımızda çıkan röportaji ile ilgili bir telefon aldık. Yavaşça, telefonunda Kilis'te radyo dinleyen aile dostları arasında başörtülü kadın olmadığını; babasına yolladığı mektupta, selâmı başa değil, sona yazdığını; yeşil gözlü, siyah saçlı kızla ilgisi bulunmadığını, eserlerini herhangi bir şahsa ithaf etmediğini belirtmektedir. İsteği üzerine düzeltiriz.

Kibar erkekler için asil bir losyon...

Muhitinde alâka celbeden "havalı„ erkekler giyimlerine, hal ve tavırlarına hususi ihtimam gösteren kimselerdir... İşte Aqua Velva bu gibi titiz ve asil tavırlı erkeklerin kullandıkları dünyanın en muteber traş losyonudur.

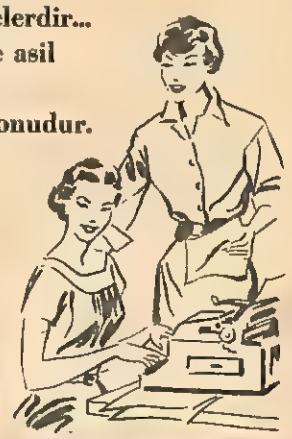

Aqua Velva

Townsend'in Ümitsiz Aşkı

YAZAN: NORMAN BARRYMAINE

ÇEVİREN: ADNAN SADRİ

9

Türkiyede neşir hakkı yalnız Hayat mecmuasına aittir...

AKŞAMIN saat altısında Peter, Clarence House'a vasıl oldu ve binanın memurlara mahsus küçük kapısından içeri girdi.

Yarım saat evvel Ana Kıraliçe de gelmişti. Fakat iki sevgilinin görüşmesi esnasında hazır bulunmadı.

Ana Kıraliçenin bu münasebetle evlenme hakkındaki düşüncesini de burada kaydetmek uygun olur. Ne yazık ki, onun da mütalâası, birleşmenin aleyhinde idi. Hattâ kızı ile bu mevzu etrafında ciddiyetle konuşmuş, eğer sağ bulunsaydı babasının da bu evlenmeye müsaade edemiyeceğini uzun uzun anlatmıştı.

Ana Kıraliçe için, kıziyle bu şekilde konuşmıya mecbur olmak ne kadar acı birşeydi! Townsend'i o da çok seviyordu. Kıral da sağlığında genç yaverinin hizmetlerinden ziyadesiyle memnun kalmıştı. Fakat, ne çare ki, yapacak hiçbir şey yoktu. Vazife, herşeyden üstündü. Kanunlara riayet etmek mecburiyeti, ona, kızına karşı en haşin bir şekilde davranmasını emrediyordu!

Cuma günü öğleden sonra, Prensesle Albay Townsend Londra'dan ayrıldılar. Hafta tatilini geçirmek üzere Allanbay Park'a uzandılar. Burada Binbaşı Wills'in 20 odalı köşküne misafir oldular. Aynı gün, Buckingham Sarayı bir tebliğ neşrederek halkın ve matbuatın Prensesin hususiyetine hürmet göstereceklerine emin bulunduğunu beyan etti.

Fakat bu, beyhude bir temenni oldu. Basın yorumcuları, bu tebliğin nişan merasimine bir nevi hazırlanma demek olduğunu, işin sadece resmî muamelelerin ikmaline kaldığını ilân etmekten çekinmediler.

Towsend'le Margaret cumartesi gününü Allanbay Park'ta sade bir şekilde geçirdiler.

Peter, sabahleyin erkenden kısa bir at gezintisi yaptı. Sonra beraberce kahvaltı ettiler. Hava pek güzeldi. Köşkten çıktılar. Gül bahçelerinden yavaş yavaş yürüyerek göle kadar uzandılar.

Kıraliçe Elizabeth'le Prens Philip te evlenmeden evvel buralarda kolkola gezip dolaşmışlardı. Onlar da aynı yerlerde gezdiler, dolaştılar. Öğle yemeği vakti gelince tekrar köşke döndüler.

Başbaşa geçen zevkli bir yemekten sonra Prenses biraz piyano çaldı. Townsend koltuğa kurulup bu tatlı nağmeleri dalgın dalgın dinledi.

O günü akşama kadar beraber geçirdiler. Evlenme meselesinden, resmî muamelelerden hiç bahsetmediler. İkisi de, herşeyden evvel, tam manasiyle beraber olmak, bütün bir gün sabahtan akşama kadar başbaşa kalmak istiyorlardı.

Bu arzuları o gün yerine geldi. Akşama kadar, gönüllerine sıkıntı veren mevzulardan hiç söz açmadılar...

Lâkin, ertesi gün artık herşeyi açık açık konuşmak mecburiyetinde bulunuyorlardı.

Pazar sabahı, Prenses, ilk iş olarak Binbaşı, Wills'in karısıyla Windsor şatosundaki küçük kiliseye gitti. Sabah âyininde hazır bulundular. Köşke döndükleri zaman, vakit öğleye yaklaşıyordu. Margaret, Ana Kıraliçeyle bir görüşme yapmak lüzumunu hisetti. Yarım saat süren bir konuşmada bulundu.

Öğle yemeğinden sonra akşama kadar hiçbir hâdise cereyan etmedi. Akşam yemeği neşeyle yendi. Ve işte ondan sonradır ki, Prensesle Townsend, ilk defa, evlenme meselesi hakkında ciddî olarak konuşmaya giriştiler!...

Malûm vaziyet karşısında ne yapacaklardı?... Kilisenin ve Hükümetin muhalefeti üzerine, kararlarında ısrar edecekler miydi?...

İkisinin de kafasını kötü kötü düşünceler sarmıya başladı. Bu çıkmazın içinden sıyrılmak kolay olmıyacaktı. Mamafih, son kararı ancak Prenses verebilirdi. İki seneden beri, Townsend'le evlenmek arzusunda şiddetle ısrar etmişti. Bu ısrarına şimdi de devam edebilecek miydi?... Eğer edebilse, Townsend dünyanın en bahtiyar adamı olacaktı!... Bu aşk, her maniyi devirebilecek kudrette miydi?...

O gece ikisi de odalarına çekilirken, vaziyette hiçbir değişiklik olmamıştı. İkisinin de kararı, ne olursa olsun evlenmekti!...

Pazardan sonraki günlerde hususî davetler birbirini takip etti. Margaret'in yakın arkadaşları, ikisini beraberce evlerine davet ediyorlardı. Onlar da hiçbirini kırmıyor hepsinin davetini birer birer kabul ediyorlardı.

Birkaç gün de böylece geçti. Ana Kıraliçe bir defa olsun Townsend'i Clarence House'da yemeğe davet etmedi. Tuhaf değil mi, iki sevgili hep şurada burada, onun bunun evinde yemek yemiye mecbur kaldılar. Bu vaziyet biraz tatsız oldu.

Pazartesi günü de geçti; salı geldi. Kıraliçe Balmoral'dan ayrılıp Buckingham Sarayına dönmüştü. Öğleden sonra Kabine toplandı. Bu içtima iki saat devam etti. Ağustos ayında Balmoral'da yapılan bir içtimaa gitmiş olan Salisbury de Kabinenin bu toplantısı için geri dönmüş bulunuyordu.

Kabine toplanmıştı ama, bu toplantıda Prensesin evlenme meselesi resmî bir şekilde ele alınıp münakaşa edilmedi. Sadece vekiller birbirleriyle bu mevzu etrafında gayrıresmî bir şekilde uzun uzun konuştular. Bu sırada Kabinenin zabıt kâtibi ortada yoktu. Konuşulanlar hakkında hiçbir zabıt tutulmadı.

Akşam üzeri Başvekil Anthony Eden, Kıraliçe ile görüşecekti. Onun için, evlenme meselesi hakkında vekillerin düşüncelerini öğrenmesi icap ediyordu. Kabineye geldi. Hususî olarak, durumun ne vaziyette olduğunu sordu. Tabiî Kabine bu evlenmeye tamamiyle muhalif bulunuyordu. Şayet Prenses muhakkak surette evlenmekte ısrar edecek olursa, malûm ağır şartlar ileri sürülecekti. Fakat kanunî icaplara göre, Kabinenin bu şartları Prensese birer birer bildirmesi hiçbir surette icap etmiyordu. Margaret sadece, arzusunu yazılı olarak Meclise bildirecek ve bir sene bekliyecekti. Bu bir sene zarfında Meclis, mesele hakkında istediği şekilde münakaşalarda bulunacak, sonunda bir karara varacaktı. Bu kararı müsbet olursa, Prensese hiçbir cevap vermiye hacet kalmıyacaktı. Bu demek olacaktı ki, Margaret arzusunu yerine getirmekte serbesttir!...

Lâkin eğer, Kabinenin kararı menfi olursa, o zaman bu on iki aylık müddet zarfında Meclis Margaret'in istediğini veto edecekti.

Ya Prenses, haklarından vazgeçmek istemezse, o zaman ne olacaktı?... İşte o zaman derhal, hem Avam, hem de Lordlar Kamarasından evlenme aleyhinde bir kanun geçirilmesi lâzımgelecekti!...

Kabinedeki vekiller, işin bu raddeye dökülmesini arzu etmiyorlardı. Kabine ile Kıraliyet mensupları arasında tatsız hâdiselerin çıkmasını doğru bulmuyorlardı. Bu hâdiseyle bütün efkârı umumiye meşguldü. Umumî efkârın nazarında bir Prensesle Hükümetin çekişmesi elbette ki hoş bir manzara arzetmiyecekti...

Meclis, Prensesin şu iki maddeyi mutlak surette kabul etmesi lüzumu üzerinde ısrarla duruyordu: Birincisi, Margaret'in taht üzerindeki veraset hakkından feragat etmesi; ikincisi de, evlendikten sonra her sene alması lâzımgelen 15.000 sterlin gelirden vazgeçmesi...

■

O salı akşam Margaret'le Townsend yine buluştular. Prenses, cereyan eden hâdiselerin gayrimüsait bir hava yaratmış olmasına rağmen, neşeliydi. İki sevgili, Claridges'te verilen bir kokteyl partiye gittiler.

Bu arada Başvekil Eden Downing Street'den geçip Buckingham Sarayına inmişti. Kıraliçeyle 90 dakika süren bir görüşmede bulundu. Kabinenin görüşünü olduğu gibi açıkladı. Lord Salisbury'nin bu mesele hakkında takındığı menfi tavrı da aynen izah etti.

Kıraliçe, Başvekilin sözlerini dikkatle dinledi.

Eden, bundan sonra, Prensesin evlenme hususunda ısrar etmesi halinde, Kabinenin ileri sürdüğü şartları ve kanuni icapları da teferruatiyle izah etti. Prensesin, evlendikten sonra Townsend'le beraber muayyen bir zaman için İngiltere'yi terketmesi lâzımgeleceğini de sözlerine ilâve etmeyi unutmadı.

Kıraliçe bu hususların hepsini zaten biliyordu. Fazla olarak şunu da biliyordu ki, böyle bir evlenme, Kilise - Hükümet ve Kıraliyet arasındaki fevkalâde nazik münasebetleri ciddî surette zedeliyecektir... Bundan başka, İmparatorluk camiasına mensup diğer memleketlerde de Kıraliyet müessesesi büyük bir sarsıntıya mâruz kalacaktır...

Bu son husus, bir toplantı münasebetiyle Londra'yı ziyaret etmiş olan dominyon memleketler başvekilleri arasında da bahis mevzuu olmuştu.

Şimdi Kıraliçe, yapmakla mükellef olduğu vazifesi karşısında yapayalnız bulunuyordu. Kızkardeşine karşı muhabbeti sonsuzdu. Lâkin vazifesini ihmal etmesi de mümkün değildi...

Ertesi çarşamba günü, Margaret'le Townsend buluşmadılar. O günün gecesi Prenses, Lambeth Sarayı'na gitmekte olan Ana Kıraliçe, Kıraliçe ve Edinburgh Dükü'ne refakat etti.

(Devamı gelecek sayıda)

Townsend birinci dünya turunda Japonya'dan Margaret'e mektup yazarken.

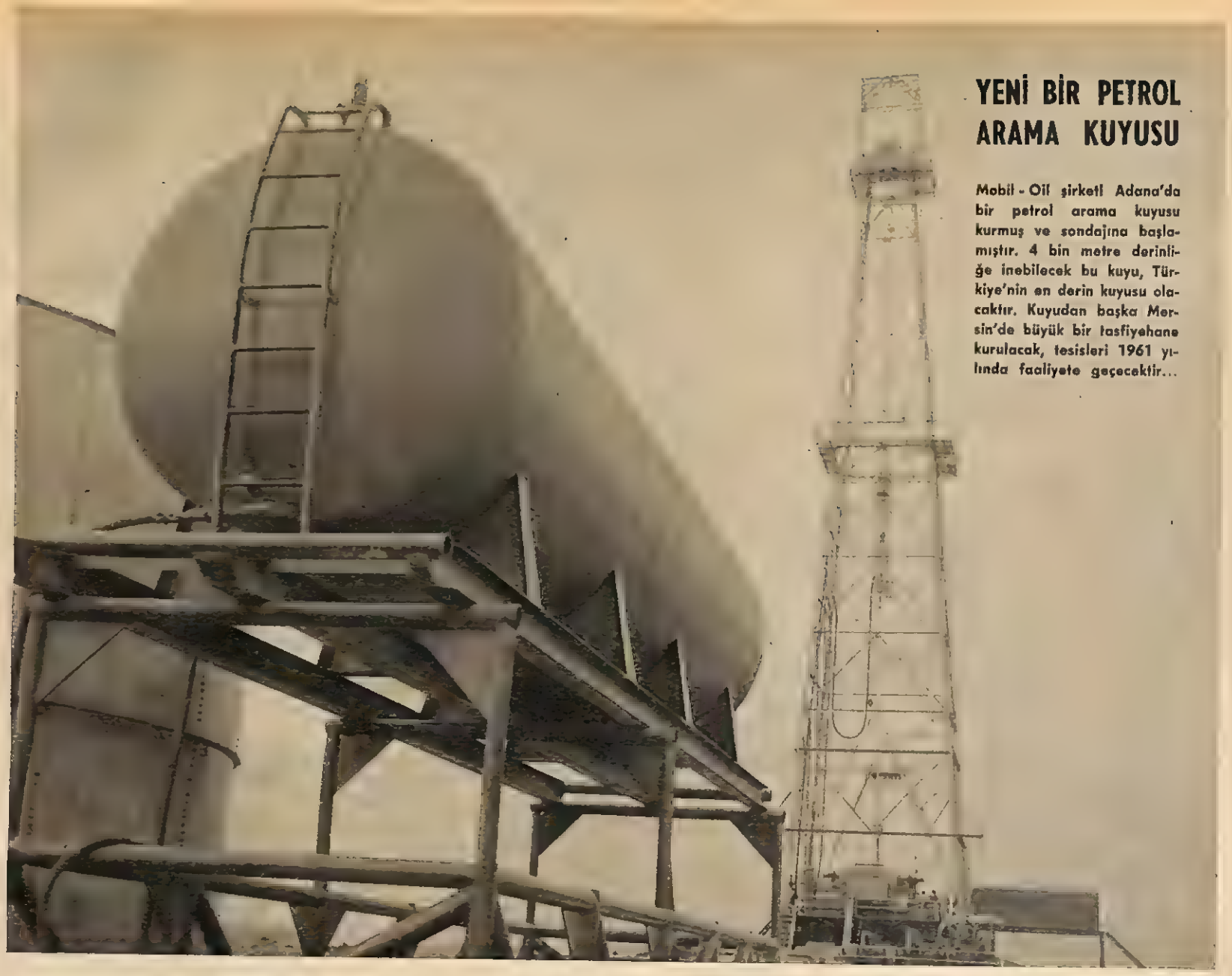

YENİ BİR PETROL ARAMA KUYUSU

Mobil - Oil şirketi Adana'da bir petrol arama kuyusu kurmuş ve sondajına başlamıştır. 4 bin metre derinliğe inebilecek bu kuyu, Türkiye'nin en derin kuyusu olacaktır. Kuyudan başka Mersin'de büyük bir tasfiyehane kurulacak, tesisleri 1961 yılında faaliyete geçecektir...

Ömür boyunca
Sofranızda...

Nuh'un
ANKARA MAKARNASI

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları
Nuh Eskiyapan ve Ort. Koll. Şti.
İst. Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 12395

ANKARA MAKARNASI

FOTOGRAF : E. NIDI

Hayat

Atatürk Bir Geçit Resminde Ordumuzu Selâmlark

DONMUŞ DENİZ

— 12 —

YAZAN: WILKIE COLLINS
ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

Beşinci sahne

Kayıkhane

Bölüm XVI

TEKRAR açık denizler... O deniz ki dalgaları Newfoundland sahillerini dövmekte! Bir İngiliz gemisi açıkta demirli. Gemi, sahildeki büyük bir kayıkhanenin açık kapısından mükemmelen görülüyor; kayıkhane, balıkçılara ait bir binadır.

Bu esnada kayıkhanede gemici elbiseli bir adamdan başka kimse görülmüyor. O da bir sandık üstüne oturmuş, elinde bir ip parçası, dalgın dalgın denize bakmakla meşgul. Yanındaki boş marangoz tezgâhının üstünde böyle bir yerde görülmesi mûtad olmıyan birşey görülüyor: kadınlara mahsus bir eşarp!

Gemi açıkta niye duruyor?

Gemi, Kutup Seferî Heyetinden kurtulan subay ve eratı almak üzere İngiltere'den gönderilen Amazon adlı bir harb sefinesidir. Üç gün evvel Kuzey Amerika sahillerinde Heyetten sağ kalanlar bulunarak gemiye alınmış. Fakat yolda patlıyan bir fırtına yüzünden gemi, rotasını değiştirmeğe mecbur kalarak buraya sığınmış. Gemi süvarisi bu fırsattan istifade ederek dönüş yolculuğu için buradan su teminiyle meşgul. Yolcular ise, geçirdikleri fırtınadan yorulmuş ve sinirleri bozulmuş olduğu için, geminin limanda kalışını fırsat bilerek karaya çıkmışlar. Bunlar arasında iki de kadın mevcut. Kayıkhanedeki tezgâh üstüne bırakılan eşarp, Klara'nın eşarbıdır.

Sandık üstünde oturmuş, elinde bir ip parçası, dalgın dalgın denize bakan odam da kim? Gemideki insanların en neşelisi, yani John Want!

Hâlâ sandığın üstünde dinlenmekte olan ve gevezeliği hiç sevmiyen dostumuz, kayıkhanenin kapısında bir gemicinin belirmesiyle birden bire kendine geldi. Gemici ona hitaben:

— İşine dikkat et, John Want! dedi, Teğmen Crayford nerdeyse gelip senin ne yaptığına bakacak.

Gemici bunları söyliyerek ortadan kayboldu. John Want homurdanarak ayağa kalktı. Üstüne oturduğu sandığı çevirip elindeki iple onu bağlamağa başladı.

Geminin aşçısı, kendisinin kurtarılmış olmasına sevinecek ve kurtaranlara karşı minnettarlık hissedecek adamlardan değildir. Bilâkis, Kuzey Kutbundan ayrıldığı için müteessir olacak kadar nankördür! Kendi kendine şöyle düşünür:

— Kurtarılmadan önce, buraya getirileceğimi bilmiş olsaydım, Kuzey Kutbunda kalmayı tercih ederdim! Kuzey Kutbu'nda herkesi neşelendirmekten ne kadar zevk duyuyordum. Şimdi, herşeyi hesaba katarak düşünecek olursak, oradaki rahatımızın buradakinden bin kere daha iyi olduğuna hükmederiz! Ah, keşke bunu önceden bilmiş olsaydım! Newfoundland'in şu kayıkhanesine bir bak! Her tarafı balık kokan, çamur, çirkef içinde berbat bir yer! Gel de bunun içinde otur bakalım! Nerde bizim o Kutuptaki temiz hava! Evet, burada bol bol balık varmış, Newfoundland'ın köpekleri meşhurmuş, sisi de pek güzel olurmuş... Anladık ama orada bizim de çok güzel ayılarımız vardı. Her neyse, benim için hepsi bir. Gevezelik etmek istemem!

— O sandığı bağladın mı?

Bu seferki ses, âmirane bir sesti. Kapının eşiğinde duran da bizzat Teğmen Crayford'du. John Want, subayına, her zamanki neşeli haliyle cevap verdi:

— Elimden geldiği kadar bağladım, efendim. Fakat buranın rutubeti iplerimize kadar işlemiş. Ciğerlerimizden hiç bahsetmiyorum. Yalnız iplerimizden bahsediyorum!

Crayford, sert cevap verdi. John Want'un eski gevezeliklerinden artık hoşlanmaz olduğu anlaşılıyordu:

— Senin şu karmakarışık suratına bakan bir insan, Kutuplardan kurtulmuş olmamızın bizim için büyük bir felâket teşkil ettiğine inanır! Sen yine oralara gönderilmeğe lâyıksın!

— Tekrar oralara gitseydim daha ne isterdim? Ben hiç bir zaman nankörlük etmem, efendim. Kuzey Kutbunu, her tarafı balık kokan şu mendebur yerle nasıl kıyas edebiliriz? Orası ne kadar kurak ve karlı idi. Burası ise rutubetli ve kumlu! Hiç kemik çorbasının hasretini çekmiyor musunuz, efendim? Kendi hesabıma ben onu arayıp duruyorum! Çok kuvvetli değildi ama hayli sıcaktı. Soğuk ise, boğazdan aşağı inerken ona bir et çeşnisi verirdi. Dün gece boyunca öksüren siz miydiniz? Buraların havası aleyhine bir şeyler söylemek istemem ama dün gece o kadar fena öksürenin de siz olmadığınızı içimden temenni ettim. Parmaklarınızın ucu ile şu iplere bir dokunur musunuz? Ceketimin arkasına sürerek kurutabilirsiniz.

— Senin ceketinin arkasına bir sopa indirmek daha münasip olacak! O sandığı derhal kaldırıp sandala götür. Seni gidi gaveze herif, seni! Seni Aden Bahçesi'ne de koysalar yine gevezeliği elden bırakmazsın!

Seferî Heyetin filozofu, Aden Bahçesi'ni zikretmekle susturulacak mahlûklardan değildi. Cennet bile John Want'un nazarında hiç sayılırdı! Dedi ki:

— Ben nerede bulunursam bulunayım neşeliyimdir, efendim! Fakat bana inanınız ki o Aden Bahçesi'nin çiçek tarhlarında kim bilir ne yorucu işler vardır!

Bunu söyler söylemez sandığı yüklendiği gibi kayıkhaneden çıkıp gitti.

Yalnız kalan Crayford saatine baktı, ve dışardaki gemiciye seslendi:

— Bayanlar nerede?

— Bayan Crayfod bu tarafa doğru geliyor, efendim. İçeri girdiğiniz sırada o da arkanızdan geliyordu.

— Miss Burnham onunla beraber miydi?

— Hayır efendim. Miss Burnham, diğer yolcularla beraber deniz kenarında bulunuyor. O da sizi arıyordu, efendim.

Crayfod kendi kendine:

— Beni mi arıyordu?

Diye söylendikten sonra gemiciye dönüp:

— Miss Burnham'a benim burada bulunduğumu söylerseniz iyi olur, dedi.

Gemici selâm vererek çıkıp gitti. Crayford kayıkhanede dolaşmaya başladı.

Kuzey Kutbu'nda ölümden kurtarılmış, güzel karısına tekrar kavuşmuş olmanın yarattığı sevince rağmen teğmenin düşünceli ve kederli bir hali vardı. Acaba ne düşünüyordu? Klara'yı düşünüyordu.

Kurtarılanlar Amazon'un güvertesine alındıkları ilk günde bile Klara, Francis Aldersley ile Richar Wardour hakkında sualler sormaya başladığı dakikadan itibaren yalnız Crayfod'u değil diğer bütün subayları da üzmüş ve müteessir etmişti. Kaybolan iki kişi hakkında hiç bir haber alınamadığını işittiği vakit hiç bir telâş ve endişe eseri göstermemişti. Crayfod, ona karşı beslediği samimi hislerin sevkiyle, gerek kendisinin gerekse arkadaşlarının Frank ile Wardour'u sağ ve salim olarak göreceklerinden ümit kesmediklerini söylediği zaman kendi kendine hazin hazin gülümsemişti bile. Crayford teselli için lâzım gelenleri söylemiş, Klara'yı ikna ettiğine inanmış bulunduğu sırada Klara, Frank ve Wardour hakkında şimdiye kadar söylenilmemiş şeyler söyliyeceğini ifade ederek hazır bulunan subayları heyrete düşürmüştü. İhtiyatlı konuşmasına rağmen zihninde beliren, hatta bizzat Crayford'un zihninde belirmiş bulunan şüpheleri açığa vurunca bu şüphe ve ithamları hiç kimse cevaplandırmamıştı. Tam bu esnada müthiş bir fırtına baş göstermiş, bunu fırsat bilen subaylar af dileyerek her biri kendine tahsis edilen vazifenin başına gitmek suretiyle, bu toplantıyı da orada sona erdirmişlerdi.

Ertesi gün ve daha ertesi gün fırtına bütün şiddetiyle devam ediyor, yolcular da kamaralarından dışarı çıkamıyorlardı. Fakat şimdi artık gemi limana girmiş, fırtınadan eser kalmamış, yolcular da, gemi subayları da sahile çıkmış bulunuyorlardı. Bu, Klara için yeni bir fırsattı. Onları sorguya çekebilir, kaybolanlar hakkında onlardan bildiklerini anlatmalarını istiyebilirdi. Crayford bu suallere nasıl cevap verecekti? Hakikati ondan ne zamana kadar saklıyabilecekti?

İşte Crayford'u endişelendiren, onu huzurdan mahrum eden sebep, bu idi. Crayford bu ruh haleti içinde idi ki ka-

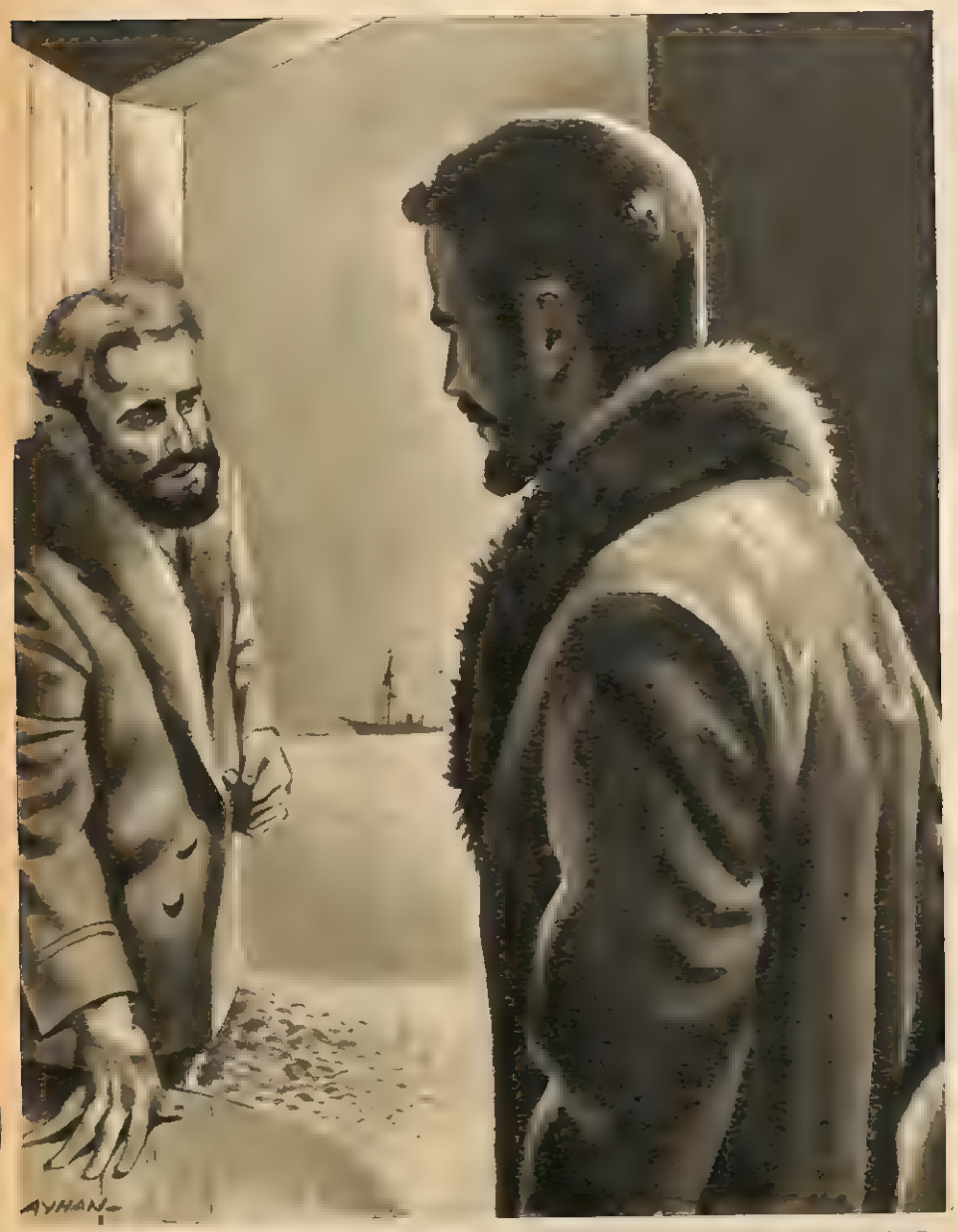

— Senin ceketinin arkasına bir sopa indirmek daha münasip olacak. Seni Aden Bahçesine de koysalar yine gevezeliği elden bırakmıyacaksın.

rısı kayıkhaneden içeri girdi. Dönüp karısına baktığı zaman, aynı endişe ve huzursuzluğun onun yüzünde de belirmiş olduğunu gördü :

— Klara'yı hiç gördün mü ? Hâlâ deniz kenarında mı ?

Diye sordu. Bayan Crayford cevap verdi :

— Arkamdan geliyor. Bu sabah onunla konuştum. Frank'ın kayboluşundan evvel cereyan eden olayları anlatmanı her zamankinden daha fazla istiyor. Bu vaziyete göre, ona her şeyi olduğu gibi anlatmandan başka yapılacak birşey göremiyorum.

— Ona cevap verirken bana yardım et, Lucy. O gelmeden önce onda ilk defa bu şüphelerin nasıl hasıl olduğunu bana anlat. Ingiltere'den ayrıldığımız zaman onun bildiği birşey varsa o da ikisinin ayrı ayrı gemilerde bulundukları idi. Onların birleştikleri hakkındaki şüphe nereden geliyor acaba ?

— Siz Ingiltere'den hareket ettiğiniz zaman onların mutlaka birleşeceklerini kuvvetle iddia ediyordu, William. Sonra, Kutup Seyahatleri hakkındaki kitaplarda, bu gibi uzun yürüyüşler esnasında arkadaşları tarafından geride bırakılanlar, buzdağlarında kalanlar ve saire gibi hâdiseler okuyor ve bunların tesiri altında kalıyordu. İşte zihni bunlarla dolu olduğu halde geçirdiği bir nöbet sırasında, Frank'la Wardour'u görüyor. Ben o sırada onun yanında idim. Söylediklerini bugünkü gibi hatırlarım. Wardour'un hakikati keşfettiğini söyledi. Ve ona şu tavsiyede bulundu : «Dayanabildiğin müddetçe, öteki adamlardan ayrılma, Frank !...»

Crayford :

— Aman yarabbi ! diye haykırdı, onu son defa gördüğüm zaman aynı şeyleri aynı kelimelerle ben de söylemiştim !

— Sakın bunları Klara'ya söyleme, William ! Şimdi bana söylediklerini ondan sakla. Yoksa, sabit fikir bu suretle adam akıllı kökleşmiş olur. Hakikat meydana çıkıncaya kadar bize düşen vazife, elimizden geldiği kadar onun bu sabit fikrini izaleye gayret etmek, Tanrının merhametine onu inandırmaya çalışmaktır.

Sustu ve sinirli sinirli kapıya doğru bakarak :

— Sus ! dedi, sana söylediğim gibi yap. Klara geliyor.

Bölüm XVII

Klara, kapıda durup şüpheli bakışlarla karı - kocayı gözden geçirdi. Sonra içeri girip Crayford'un yanına yaklaştı; onu kolundan tutup Bayan Crayford'un durduğu yerden bir adım ileriye götürdü. Crayford'un yüreğini parçalıyan hazin bir gülümseme ile konuşmaya başladı.

— Şimdi artık fırtına yok, dedi, gemide yapılacak iş de kalmadı ! Siz, Lucy'nin kocasısınız. Lucy'nin hatırı için benimle de ilgilisiniz. Bana ıstırap vermekten katiyen çekinmeyiniz. Ben her türlü ıstıraba mütehammilim. Siz benim arkadaşım ve kardeşimsiniz. İnanınız ki en fena bir haberi dahi cesaretle karşılıyacak kadar kuvvetim vardır. Frank hakkında bana doğruyu söyliyeceğinize söz verir misiniz ?

Sesindeki nazik feragat, bakışlarındaki hazin yalvarış daha ilk adımda Crayford'un azmini gevşetmişti. Dedi ki :

— Sevgili Klara ! Ben ne yaptım ki sizi aldatacağımdan şüpheleniyorsunuz ?

Birşeyler öğrenmek istiyormuş gibi Crayford'un yüzüne baktı. Sonra, şüpheli nazarlarla Bayan Crayford'u süzdü. Şimdi hepsi susmuşlardı.

(Devamı gelecek sayıda)

PAMUKLU, CAM TABLOLAR

Güler Sarıkaya adında Sanat Enstitüsü mezunu bir genç kızımız, buzlu cam üzerine pamukla yaptığı kabartma tablolarda geçmiş günlerimizin hoş hâtıralarını bütün canlılığı ile dile getiriyor

▲ BİRİNCİ DENEME — Güler Sarıkaya'nın modelleri umumiyetle bu sahifedeki eserler gibi geçmiş günlerimize ait tablolardır. Sanatkâr evvelâ buzlu camın pütürlü tarafına modeldeki resmi çizmekte, sonra kitre ile yapıştırdığı pamuğu resmin üzerinde şekillendirmektedir. (Tablo Ressam Hamdi Beyin «Türbe kapısı önündeki kadınlar» eserinin kopyasıdır.)

İKİNCİ KADEME — Camın ▲ üstünde yalnız düz satıhlar boş bırakılmakta, pamuk kuruyunca da kabartmalar ve boşluklar büyük bir dikkat ve itina ile orijinaldeki gibi boyanarak eser tamamlanmaktadır. (Güler Sarıkaya'nın bu tablosu bir arzuhalciyi canlandırmaktadır.)

200 LİRA — Güler Sarıkaya bu tabloları en fazla bir haftada meydana getirmektedir. 50 - 60 ebadında yaptığı ve hazırlanması daha uzun zaman istiyen üç tablosunu 150 ile 200 lira arasında satmıştır. (Bu tablo da, eski devrin özelliklerinden gelin arabasını göstermektedir.) ▶

Fotoğraflar : İNAL TENGİZMAN

Alo!..

KUZEYBATIDAN KUZEY — Korku ve heyecan filimlerinin üstadı Alfred Hitchcock tekrar kamera başında... Son filminin ismi «Kuzeybatıdan Kuzey»... Başrollerde Cary Grant ve Eva Marie Saint oynuyorlar. Cary Hitchcock'tan gayet memnun. Yandaki resim bunu pekâlâ ifade etmiyor mu ?..

KİMİN BACAKLARI — Kimin olacak, bu cazip bacakların sahibi herkesin gayet iyi tanıdığı sarışın Marilyn Monroe !.. Geçenlerde tamamladığı «Bazın Sıcak Sever» adlı son filminde Marilyn yine eski Marilyn !..

- **Hollywood yine Lauren Bacall'i evlendirmiye niyetli ! Bu defa müstakbel zeve Antonio Munoz adında bir banker... Munoz ile sık sık görülmiye başlıyan Lauren «Elbette ömrümün sonuna kadar dul kalacak değilim amma, Munoz ile evlenmiye karar vermedim» diyor...**
- Marlon Brando Anna Kashfi'yi terkettiğinden beri Génevieve Aumont adında bir yıldız namzediyle telefonlaşıyor. Brando ve Anna 1957 ekiminde evlenmişlerdi. Nikâhlarının altıncı ayında bir erkek çocukları dünyaya gelmişti İzdivacının birinci yılını yalnız başına geçiren Hintli aktris Marlon'un alâkasızlığına, ihmalkârlığına tahammül edemediğini söylüyor.
- **Esther Williams'ın Jeff Chandler ile ne zaman evleneceği henüz belli değil. «Evlenmek için daha bir şey düşünmedik. Böyle şeyler gençlerin işi !» diyor Esther. Ve şunu ilâve ediyor : «Zaten şu sıralarda kafam çeşitli işlerle meşgul...» Yıldız bir yüzme havuzu inşaatı şirketinin sahibi... Bu yıl şirketin 12.000.000 dolar kâr getireceğini söylüyor.**
- David O'Selznick ile Jennifer Jones'un boşanmaları gün meselesi... Selznick Jennifer'i Hollywood'a daha ilk ayak bastığı günlerde tanımış ve prodüktörlüğünü yaptığı filmlerde rol vererek aktrisin temayüz etmesini sağlamıştı.
- **Myrna Loy dördüncü kocasından da boşanıyor... Dedikoducular mânalı bir şekilde Myrna'nın Montgomery Clift ile olan dostluğuna işaret ediyorlar. Clift'in, annesi yaşındaki aktrise olan bu muhabbeti ciddiye alınabilir mi dersiniz ?..**
- Betsy Drake - Cary Grant boşanmıya karar vermişler. Haber Hollywood'a yayıldıktan sonra Cary ve Betsy birbirlerinden ayrılmaz oldular. Rivayetlere göre boşanma biraz gecikecekmiş !..
- **Caroll Baker - Jack Garfein çifti, Elizabeth Taylor'un bir zamanlar Michael Todd ile gayet mesut günler yaşadığı şık ve gösterişli evi satın aldılar...** Wanda Hendrix ayda 1100 dolar nafakayla, Robert Stack'ın erkak kardeşi Jim Stack'tan boşandı... **Jerry Lewis fazla yorgunluktan mide ülserine tutuldu...** Susan Hayward yeni filminde «Kleopatra'yı canlandıracak... **Rhonda Fleming kovboy aktör Dale Robertson ile pek fazla samimi...** Joan Collins Artie Loew Jr. ile sık sık gece kulüplerinde görülüyor... **Tony Franciosa ve Shelley Winters barıştılar...** Hollywood'un meşhur gece kulübü Mocambo satılacak... **Rita Hayworth son kocası James Hill ile gayet mesut olduğunu söylüyor...** Errol Flynn ve Patricia Wymore boşanacaklar. Patricia kendi kusuru olmadığını, boşanmayı arzu etmediğini açıklıyor... **Dorothy Malone ve Jacques Bergereac Güney Amerika seyahatinden döndüler. İzdivaç çanlarının yaklaştığı anlaşılıyor...** Mamie Van Doren, orkestra şefi kocası Ray Anthony'den boşanıyor. Garipliğe bakın, «The Beat Generation» filminde Ray, Mamie'nin kocasını rolünü temsil edecek !.. **Dostları, Eddie Fisher'in Debbie Reynold'dan boşanınca Elizabeth Taylor ile evleneceğini söylüyorlar...**

Burası Hollywood...

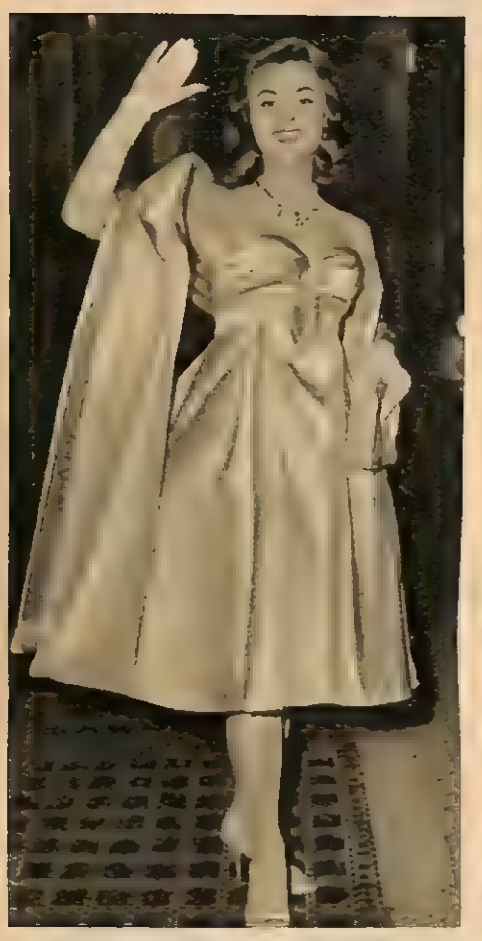

HOLLYWOOD'A GİTMİYOR — Anne Heywood Hollywood'dan gelen film tekliflerini kabul etmiyor. «Beni Rank meşhur etti. Aktrisliği bırakana kadar oradan ayrılamam» diyor.

HÂLÂ GENÇ — Evet, genç kalmanın ilk şartı neşe!... Maurice Chevalier hâlâ zinde, hâlâ sempatik... Son filminde Deborah Kerr ve Rossano Brazzi ile birlikte oynuyor.

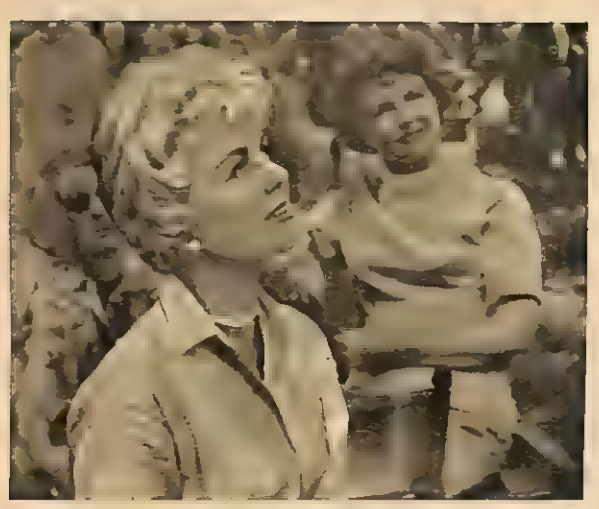

DORIS HÂMİLE DEĞİL — Doris Day, hâmile olduğunu yazan dedikoducuları tekzip ediyor. «Böyle şeyleri de nereden öğreniyorlar?» diyor. Son filmi «Aşk Tüneli» (Tunnel of Love) nde Richard Widmark ile oynuyor.

PARTİ GÜZELİ — Cyd Charisse yeni filminde Robert Taylor ile sevişiyor. «Parti Güzeli» (Party Girl) adlı olan bu kordelenin mevzuu Çarliston devrinin Şikagosu'nda geçiyor. Filmin rejisörü Nicholas Ray'dir.

ALMAN STÜDYOLARINDA

MARİKA RÖKK HÂLÂ PERDEDE — Marika Rökk dört yıllık bir ayrılıktan sonra tekrar beyaz perdeye döndü. Rejisör kocası George Jacoby idaresinde «Yeşil Papağanın Geceleri» adlı müzikal bir filimden sonra yeni bir kordelede daha şarkı söyleyip dansederken görülüyor. Real stüdyolarında çevrilen filmin ismi «Marika İçin Sahneyi Aydınlatın»...

BİR YILDÖNÜMÜNDE — İsveç edebiyatının ünlü yazarlarından Selma Lagerlöff'ün doğumunun yüzüncü yıldönümüne rastlıyan şu sıralarda «Moorhof'ların Kızı» adlı eser beyaz perdeye nakledildi. Filmin başrollerinde genç ve kabiliyetli yıldızlardan güzel Maria Emo ile Claus Holm oynuyorlar.

Bütün dünyada adını herkesin duyduğu roman!

NOTRE DAME'IN KAMBURU

Türkçede ilk defa olarak Çıktı!

ŞAHESER ROMANLAR

SERİSİNDE BUNDAN ÖNCE ÇIKAN KİTAPLAR:

JOSEPHİNE	
W. F. Kenyon	10 Lira
GELİN TACI	
S. Undset	8 Lira
SABAH YILDIZI	
A. J. Cronin	7,5 Lira
MELİSSA	
T. Caldwell	8 Lira
AŞKTAN DA ÜSTÜN	
E. Gaskell	8 Lira
HARP VE SULH	
L. Tolstoy	10 Lira
BÜYÜLÜ ÇİÇEK	
L. Bromfield	8 Lira
HER KADIN GİBİ	
S. Undset	8 Lira
SENİ SEVMEK KADERİM !	
S. Lewis	10 Lira
BAHAR ATEŞİ	
J. Hilton	8 Lira
BİR BAŞKA KADIN	
H. Walpole	10 Lira
SİLÂHLARA VEDA	
E. Hemingway	10 Lira

ŞAHESER ROMANLAR

Her kitap nefis sağlam ciltli, ayrıca beş renk ceket kaplıdır. Kataloğumuzu isteyin. Ücretsiz gönderilir.

GÜVEN YAYINEVİ

Cağaloğlu Yokuşu, Narlıbahçe Sokak No. 11 İSTANBUL

Etli ve Sebzeli Fasülye Yahnisi

Malzeme : 250 gram kuru dermason fasülyesi, 100 gram Sana yağı, 8-10 adet küçük arpacık soğanı (kabukları ayıklanmış, bütün) 150 gram kemiksiz dana veya koyun eti, yarım çorba kaşığı TAMEK domates salçası, doğranmış 2 havuç, birkaç parça taze kırmızı biber, kâfi miktarda tuz.

Yapılışı : Fasülye akşamdan ıslatılır, sabah suyu değiştirilerek haşlanır. Ayıklanmış bütün soğanlar Sana yağında biraz kavrulduktan sonra et ve TAMEK salçası ilâve edilerek bir miktar daha kavrulur. Fasülye, havuç ve biber ilâvesile kâfi miktar su ve tuzu konarak pişirilir.

TAMEK Domates ailesi yemeklerinize lezzet katacaktır.

TAMEK KONSERVELERİ

JET REKLÂM - GALİP

İKİ YÜZLÜ KEDİ

ÇEVİREN : ADNAN ERİM

YAZAN : GORDON YOUNG

— 13 —

—HAYIR arkadaşlar!... Ben bu mütarekeyi kabul etmiyorum! Eğer Fransa mütareke istiyorsa, ben istemiyorum! İngiltere'nin de istemediğine eminim! Fransa'dan ayrılan son gemiyle İngiltere'ye gideceğim. Oradan harbe devam edeceğim!...

Pierre'in heyecanlı sözleri, arkadaşlarını da heyecan içinde bıraktı. Hepsi vatansever insanlardı. En büyük arzuları, Fransa'nın düşmandan temizlenmesiydi. Fakat bunun için ne yapmak lâzımdı? İngiltere'ye mi geçmeliydi, yoksa Fransa'da kalıp mücadeleye içerden mi devam etmeliydi?...

Bu meseleyi aralarında hararetle müzakere etmiye başladılar. Nihayet karara vardılar: Fransa'da kalacaklardı...

Pierre de Vomecourt onların kararını kabul etmedi. Tek başına İngiltere'ye gitmek üzere arkadaşlarını terketti! 17 haziran gününü 18 haziran gününe bağlıyan gece, Cherbourg'dan İngiltere'ye müteveccihen büyük bir azimle yola çıktı!...

Londra, bu vatansever Fransızın isteğini memnuniyetle kabul etti. Zaten, yeni bir casusluk teşkilâtı kurulması düşünülmekteydi. Pierre derhal kısa bir müddet, casusluk ve sabotaj usulleri üzerinde kurslara tâbi tutuldu. Genç subay bu kurslarda kâfi derecede bilgi edindi.

Pierre'in yeni vazifesi, tekrar Paris'e dönmekti. Fakat bu sefer, bir müttefik casusu olarak!...

Ateşli Fransız subayı, «Lucas» takma adını alarak 11 mayıs 1941 gecesi Londra'dan uçağa bindirildi. Yanına bir radyo teknisyeniyle, bir de kısa dalga üzerinde çalışır telsiz cihazı verilmişti. Geceyarısına doğru uçak, Châteauroux bölgesi üzerine geldi. Lucas'

la radyo teknisyeni paraşütlerini taktılar. Birkaç dakika sonra da, kendilerini boşluğa bıraktılar.

■

İşgal altındaki Paris, karmakarışık bir haldeydi. Herşey ateş pahasıydı ve karaborsaya düşmüştü. Herkes birşeyler yapıyordu. Fakat kimse ne yaptığının farkında değildi. Fransa nereye gidiyordu, bunu bilen yoktu !...

İşte Lucas böyle bir Fransa içinde, müteredditt ve yalnız, kalakaldı. Eski tanıdıkları görmek için orada burada dolaştı. Bir tesadüf eseri, karşısına Cowburn isminde bir İngiliz binbaşısı çıktı. O da, Pierre gibi, Fransa'ya paraşütle atılmıştı. Gizli bir casusluk teşkilâtına mensuptu. Fakat Paris'te tek başına bulunuyordu. Çok güzel Fransızca konuşuyordu. Fransa'nın birçok yerlerini de gayet iyi tanıyordu. Birkaç aydan beridir Paris'teydi. Lâkin gittikçe parası tükeniyordu ve Londra'dan da hiçbir yardım imkânı elde edemiyordu. Eh, Lucas'ın da birkaç ay sonra aynı vaziyete düşmiyeceğini kim temin edebilirdi ?!...

İki gizli ajan sıkı fıkı dost oldular.

1941 senesinin tatlı yaz ayları, kâh başarılı, kâh başarısız mücadelelerle geçip gitti. Binbaşıyla Lucas para temin etmek için ötelerini berilerini satmıya mecbur kaldılar. Sonbahar geldi. Lucas'ın radyo teknisyeni Almanlar tarafından yakalandı. Telsiz cihazı da elden gitti. Lucas güç kurtuldu.

Bu arada, «Benny» takma isimli Binbaşı Cowburn da birkaç tehlike atlatmıştı. Aynı senenin aralık ayında iki samimî dost, karşı karşıya oturup dertleştiler. İkisi de Londra ile tamamen teması kaybetmiş bulunuyorlardı. Beş paraları da kalmamıştı. Bu vaziyette hiçbir vazife yapılamazdı. Londra ile yeniden temas etmenin çaresini bulmaları lâzımdı !...

Benny, bu çareyi bulduğunu söyledi. «Victoire» isimli bir müttefik casusunun mevcudiyetini haber almıştı. Bu kadının Roland adındaki arkadaşı tevkif edilmişti. Lâkin kendisi vazifesine fedakârca devam ediyordu ! Londra ile konuşacak telsiz cihazı da vardı. İşte yapacakları iş, bu kadınla tanışmak, onun vasıtasiyle İngiltere'den yardım istemekti !

Benny'ye bu kadını, arkadaşı Maitre Brault takdim etmişti !

Hemen o gece, Maitre Brault'u buldular. «Victoire» denilen Mathilde Carré'ye telefon ettirdiler. Ertesi gün Café George V te buluşmak üzere muayyen bir saat kararlaştırdılar.

Ertesi günün tarihi 28 aralık 1941 idi. Akşam saat beşte ikisi beraber kahvehaneye girdiler. İhtiyatlı nazarlarla etrafı kolaçan ettiler. Victoire, bir masada yalnız başına oturuyordu. Yanına yaklaşıp iskemlelere iliştiler. Birkaç masa geride ise Bleicher oturmakta idi ! «Paris — Soir» gazetesinin geniş sahifeleri arkasına gizlenmiş, sigarasını tüttürüyordu.

Lucas, Victoire ile tanışınca pek az konuştu. Böyle umumî yerlerin tehlikeli olduğundan bahsederek genç kadını ertesi gün kendi bürosuna davet etti. Bir tüccar hüviyeti altında, Champs Elysées' de, meşhur Lido kabaresinin yanıbaşındaki binada yazıhane açmıştı. Bu yazıhanede rahat rahat konuşabilirlerdi.

Kedi, hâtıralarında Lucas hakkında şunları yazıyor :

«İlk tanıştığımız dakikada pek sempatik bir genç olduğunu anladım. Aynı zamanda, samimî, temiz ve idealist bir delikanlıydı. Kuvvetli bir iradeye sahip olduğu da seziliyordu. Sinirleri sağlamdı. Soğukkanlıydı. Cesaretli olduğu besbelliydi. Yâni bir casusta bulunması lâzımgelen vasıflara tamamen maliktı. Bir hayli tecrübe sahibi olduğu da yüzünden okunuyordu. Otuz beş yaşlarında gösteren bu genç, hoş bir delikanlıydı...»

Kedi, Lucas'ın istediği buluşmayı kabul etti. Sessizce kahvehaneden ayrıldılar. Bleicher, yerinden kıpırdamadı. Kimseyi tevkif etmiye kalkışmadı. Çünkü Lucas vasıtasiyle, yeni teşkilâtın diğer mensuplarını da kapana düşürmek istiyordu !

Kediyle Bleicher, o akşam ciddiyetle bu mesele etrafında konuştular. Lucas onu ertesi gün onbirde bürosuna çağırmıştı. Kedi bu randevuya gitmeli mi, gitmemeli miydi ?... Ya bu adam Londra'dan gönderilmiş bir ajansa ve Kedi'yi yakalayıp kaçırmak için bir tuzak hazırlıyorsa ?...

Bleicher'in şüphe damarları Kabarmıya başlamıştı. Fakat, ne pahasına olursa olsun, Carré bu randevuya gitmeli, adamın arzularını tamamen anlamalıydı. Bleicher, Kedi'ye direktifini verdi :

— Onun istediği gibi, tam on birde yazıhanesine gideceksin ! Ben caddede bekliyeceğim. Saat on ikiye kadar içerden çıkmazsan yazıhaneyi basacağım !...

Ertesi gün Kedi, kararlaştırdıkları Saatte Lucas'ın bürosuna uğradı. Uzun uzun konuşup dertleştiler. Lucas, vaziyetini olduğu gibi anlattı. Hiç parası kalmadığını gayet müşkül bir duruma düştüğünü izah etti. Londra ile derhal temasa geçmesi ve oradan malî yardım görmesi lâzımdı.

Kedi Lucas'a her türlü yardımda bulunacağını bol keseden vaad etti. Telsiziyle hemen Londra'ya haber salacak, oradan en kısa zamanda muhakkak bir yardım gelecekti !...

Mathilde Carré, saat on iki olmadan Lucas'ın yazıhanesinden çıktı. Yoldan geçen bir taksiyi çevirdi. Bleicher, Kedi'nin binadan çıktığını görünce... O da, sokak içinde bekliyen arabasına atladı.

Eve geldikleri zaman, iki iş ortağı karşı karşıya oturdular. Kedi dedi ki :

— Bundan sonra benim gayet serbest çalışmam lâzımgelecek, Bleicher !... Her gittiğim yerde arkamdan bir gölge gibi gelmiye kalkışırsan, bu adam işi anlar ! Benden şüphelenmiye başlar. O zaman da bütün ümitlerimiz suya düşer !... Şimdi, ilk olarak yapacağımız şey bulunduğumuz yerden derhal taşınmaktır !...

Bleicher Kedi'nin sözlerini doğru buldu. Hemen St. Germain'deki evi boşalttılar. Paris'in batısında, «Rue de la Faisanderie» denen sokakta 26 numaraya taşındılar. Ev sahibine kendilerini karı-koca olarak tanıttılar.

Bleicher, Lucas'la yardımcılarını yakalamak için bir plân hazırladı. Bu plân da bundan evvelkiler kadar basitti : Kedi, Bleicher'i Lucas'a Belçikalı bir tüccar olarak tanıtacaktı. Gizli teşkilâta dahil olmak istiyen emniyetli ve samimî bir tüccar arkadaş... Ondan sonra serbestçe konuşmıya başlıyacaklardı. Tabiî Lucas herşeyi açıkça anlatacaktı. Hattâ belki de bazı yardımcılarının kimler olduğunu söyliyecek, adreslerini verecekti. Bleicher de zaten bunu bekliyordu. Bütün şebekeyi bir anda kıskıvrak yakalamak ne kadar zevkli bir iş olacaktı !...

Ertesi gün Kedi, Bleicher'i yanına alıp Lucas'ın yazıhanesine götürdü, tüccar Mösyö Castel olarak takdim etti.

Lucas, hiç şüphelenmedi. Yazıhanede bir saat kadar oturup konuştular. Lucas'ın herşeyden evvel paraya ihtiyacı vardı. Derhal Londra'dan bir miktar para istenmesini rica etti. Kedi, gizli telsizin her zaman Lucas'ın emrinde olacağını söyledi. Genç Fransız subayı nezaketle teşekkür etti ve bu kıymetli işbirliğinin şerefine kadehleri tekrar doldurdu.

O gün başka şeyden bahsetmediler. Ertesi akşam tekrar buluşmak üzere ayrıldılar.

Eve döner dönmez Kedi, Londra'ya telsizi çekti. Birkaç saat sonra cevap geldi. İki gün sonra Vichy Hükümetinde tanınmış diplomatlardan filâncaya, mühim miktarda bir meblâğ gönderileceği bildirildi.

Artık Kedi her gün Lucas'ın yazıhanesine uğruyor, ikisi başbaşa verip Fransa'daki Alman tesislerini havaya uçurmak için dehşetli plânlar hazırlıyorlardı !...

Bu gizli buluşmalara arada sırada Bleicher de, Belçikalı tüccar hüviyetiyle iştirak etmekteydi...

Günler, haftalar birbirini kovalamıya başladı. Bleicher, sabırsızlanıyordu ! Lucas'ın dahil olduğu casusluk şebekesini ne vakit yakalıyacaklardı ?!... Daha, arkadaşlarının kimler olduğunu bile anlıyamamışlardı ! Beyhude vakit geçiriyorlardı !

Bleicher, artık harekete geçmiye karar verdi. Önce Maitre Brault'un tevkif edilmesini emretti.

Brault, Alman polisinin bir gece evine nasıl baskın yaptığını şöyle anlatıyor :

«Artık herkesten şüphe etmiye başlamıştım. Madam Carré'ye bile itimat edemez olmuştum. Konuşma arasında sarfettiği acayip kelimeler beni kuşkulandırıyordu. Meselâ, bir defasında, «İnsan dünyaya elli defa gelmez ! Benim de bir tanecik canım var !...» demişti. Bu sözü duyduğum gece, saatlerce ne demek istediğini düşündüm. O günden sonra da artık kendi evime gizli gizli girip çıkmıya başladım. Bir gece yine iyice karanlık bastıktan sonra, kimseye görünmemiye dikkat ederek eve gelmiştim. Az sonra zil hızlı hızlı çalındı. Küçük kızımı kapıyı açmıya gönderdim. Kızım, kapıyı açmadan önce «Kimsiniz ?» diye seslendi. Bozuk bir Fransızcayla şu kelimeleri duydum : «Alman polisi ! Aç kapıyı !...»

Hemen çatı arasına fırladım. Bir köşeye gizlendim. Buraya da gelecek olurlarsa dama çıkıp yandaki evlerin kiremitleri üzerine atlıyacaktım !

Alman polisleri eve doldular. Hertarafı acele acele aradılar. Hiçbir yerde beni bulamadılar. Tavanarasına bakmak da akıllarına gelmedi.

Hanımla küçük kızım, benim o gün eve hiç uğramadığımı, ne vakit döneceğimin de belli olmadığını söylediler. Kurtulmak nasipmiş ki, polisler birkaç saat evde beni bekledikten sonra çekilip gittiler. Ben de hemen çatıdan indim. Karımla kızım korkudan tir tir titriyorlardı. Bir taraftan onları teskin etmiye çalışırken bir taraftan da eşyalarımı toplamıya başladım. Artık işgal bölgesinde kalmama imkân yoktu. Almanlar izimi keşfetmişlerdi. Biran evvel Paris'i terketmem icap ediyordu.

Birkaç parça elbisemi bavula tıktım. Tabancamı çebime yerleştirdim. Karımla kızıma, ben evden ayrılınca derhal Paris'in öbür ucundaki akrabalarına gitmelerini tenbih ettim. Evden çıktım.

Birçok tehlikeli maceralardan sonra işgal haricindeki Fransız topraklarına, kopağı atabildim. Oradan Londra'ya üstüste mektuplar yazdım, Mathilde Carré'nin Alman casusu olması ihtimalinden ısrarla bahsettim...»

Brault'tan başka, Lucas da Kedi'nin bazı hareketlerinden şüphe etmiye başlamıştı. *(Devamı gelecek sayıda)*

İşgal altındaki Paris'te, karaborsa faaliyetini gösteren tipik bir resim

Hayat ın hikâyesi

MICHEL'in ne kör talihi vardı. Sylvie'ye ay sonunda mı raslamalıydı ! Hakikaten kader sanki onunla alay ediyordu.

Bu kıza deli gibi tutkundu. Hani şu akla hayale gelmiyen, ancak romanlarda raslanacağı zannedilen o şahane aşklardandı bu. Sylvie güzel, evet hem de pek güzeldi. İnce uzun, zarif, en müşkülpesent insanın bile hoşuna gidecek kadar alımlı bir kızdı. Ensesine dökülen hafif dalgalı sarı saçları, Grek stili burnu, ağzı gözleri de buna ilâve edilince !.. Hele gözleri !.. Böyle bir kızı bir gün arkadaşlarına «nişanlım» diye takdim edebilme düşüncesi genç adamın aklını başından almıya kâfiydi. Sylvie'nin etrafında dönen pek çok hayranı vardı ; hem bunlardan Alain hakikaten rakip olabilecek durumdaydı da. Ama şüphesiz o Michel'i tercih ediyordu.

İşte o gün öğleden sonra umulmadık bir anda Michel'le Sylvie rıhtımda birbirlerine rasladılar.

Sylvie yalnızdı. Bu ender görülen bir durumdu doğrusu. Michel'e gülümsedi ; ona raslamaktan memnun olmuş gibi bir hali vardı. Bir iki kelime konuştuktan sonra beraberce yürümeğe başladılar. Ne bulunmaz fırsat .!.

Hava gayet güzel, gökyüzü masmavi, göl pırıl pırıldı. Herşey, herşey yaşamak arzusu veriyordu insana. Ama bu arzu Sylvie'nin o kendine has, insanın içine işleyen, civelek haliyle :

— Touring'e gidip serinletecek bir şeyler içsek nasıl olur Michel ? diye sormasına kadar devam etti.

Nasıl mı olur ? Fakat... çok iyi olurdu her halde... Mükemmel bir fikirdi doğrusu... Fevkalâde bir fikir !.. Ama işte bu güzel fikir delikanlının yüreğini hoplatıvermişti. Nasıl hoplatmasın ? O gün ayın sonuydu ve bizim oğlan meteliksiz, hem de kör meteliksizdi. Cüzdanını, ceplerini arasa bir frank ya çıkar ya çıkmazdı. Ama gelin de şimdi Sylvie'nin bu arzusunu reddedin ! Şimdiye kadar kendi kendine kaç defa bir gün belki Sylvie'ye raslayıp «Touring'de bir meyva suyu içmek arzu eder misiniz ?» diye sormağa cesaret ederim diye düşünmüştü. O zaman Sylvie de muhakkak kabul ederdi ve ikisi ufak bir masada başbaşa kimbilir ne hoş vakit geçirirlerdi.

Ama işte şu münasebetsiz günde Sylvie bunu pat diye teklif edivermişti. Michel nasıl olmaz diyebilir, ne bahane uydurabilirdi ? Param yok dese ? Olmaz, asla söyliyemezdi bunu ! Touring'den hoşlanmıyorum dese ? Ozaman da City yahut Quick'i teklif edecekti. Onlar da aynı lüks, pahalı yerlerdi. Vaktim yok, acele bir işim var dese ? Ama biraz evvel bu akşam yapılacak hiçbir işi olmadığını söylemişti. Şu halde kabul etmekten başka çare kalmıyordu.

— Olur Sylvie, memnuniyetle, diye cevap verdi.

Böylece, tam Michel'in evvelce tahayyül ettiği gibi, terasta ufak bir masaya oturdular. Michel Garsona :

— Bize iki portakal suyu ! dedi.

İki bardak buzlu portakal suyu geldi. Genç kız :

— Pasta da getirtseniz olmaz mı Michel ? Canım istedi, acıktım galiba ! dedi.

— Olmaz olur mu ! Öyle ya pasta da istiyelim. Garson ! Pasta lûtfen !

Kendi kendine de «Bütün bunları ödemek için bir mucize lâzım» diye düşünüyordu.

Sonunda ne olacağını bilse içi rahat edecekti. En iyi çare orada bir arkadaşa raslayıp yirmi dört saat sonra ödemek şartiyle ondan onbeş yirmi Frank koparmaktı. Ama bugün böyle bir arkadaşın buraya geleceğini de hiç zannetmiyordu. Çünkü arkadaşları da kendisi gibi ayın son günündeydiler. Bir yabancıdan da istiyemezdi ya parayı ! Durumunu gazino sahibine veya garsona anlatıp kredi açmalarını rica etse ? Bu da olmazdı ! Michel, Touring'in daimî müşterisi değildi ki tanımadan veresiye yedirsinler. Üstelik de kapı dışarı edilirdi ! Şu halde ya sihirli bir değnek gibi şöyle işi bir çırpıda hallediveren bir çare bulunmalıydı veya hiç ummadığı halde bir arkadaş çıkagelmeliydi.

Bütün bunlara rağmen :

— Bir portakal suyu daha içmez misiniz Sylvie ? diye sordu.

— Memnuniyetle Michel'ciğim !

«Michel'ciğim !» demişti. Hem de kendisine nasip olacağını tahayyül dahi etmediği bir tebessümle... Doğrusu yalnız bunun için bir o kadar daha borca girebilirdi.

— Michel hiç nazik değilsiniz !

Bu sözler üzerine âdeta yerinden sıçradı. Doğrusu para meselesini düşünmekten dakikalarca arkadaşiyle meşgul olamamıştı.

— Oh ! Af edersiniz Sylvie, dalmışım... dedi.

— Farkındayım ! Bana ne zaman bir sigara ikram edeceksiniz diye bekliyorum.

— Sigara mı ? Öyle ya ! Nasıl oldu da düşünemedim ? Garson ! Ne kullanıyorsunuz siz ?

— Orientale.

Haydi bakalım ! Şimdi de Orientale ! En pahalı sigaralardan biri ! Bu vaziyette herhangi bir arkadaş çıkagelse Michel artık onbeş yirmi çil çil İsviçre Frankı değil daha fazla borç istemeliydi ondan.

Evet bir arkadaş çıkagelse ! Ama durun bakalım, belki de buna lüzum kalmıyacaktı, zira o anda Michel'in aklına parlak bir fikir gelivermişti : Kibrit arama bahanesiyle ceplerini yokladı, derken kaşları çatıldı, yüzü ciddileşti, şaşkın, endişeli bir hal aldı.

— Fakat... eyvah !.. Olacak şey mi bu... Ne yapsam ! diye söylendi. Sigara, kibrit, cüzdan hepsini... hepsini evde unutmuşum. Ah ! İşte gün ortasında elbise değişmenin cezası bu !

Sylvie dudak bükerek, âdeta bir şamar atar gibi birden güldü. Michel bundan, derhal iyi bir yalan uyduramadığını anladı, anladı ama iş işten geçmişti, sözlerini geri alamazdı ki artık.

Genç kız alaylı bir tavırla :

— Sahi mi Michel ! dedi. Ben bu sabah sizi uzaktan gördüm, yanılmıyorsam o zaman da üstünüzde aynı elbise vardı.

Hay aksi şeytan ! Kız şu anda kendisine, ne kadar yüksekten bakıyordu. Sakın onun bugün parasız olacağını tahmin ede ede böyle kötü bir duruma düşürmek için mahsus raslayıp buraya getirmiş olmasın ? Pek âlâ mümkündü bu. Zira yapmacık olduğu besbelli bir tavırla :

— Doğrusu ben de çok müteessir oldum bu işe, diyordu. Ama ne çare ki benim üzerimde de fazla para yok. Hem zaten parayı daima beni davet eden arkadaşlarım öder !

Michel söyliyecek söz bulamıyordu. Öyle karışık düşünceler içindeydi ki...

Şimdiye kadar, körü körüne bir aşk uğruna, burnunun dikine gitmiş, en sonunda böyle sıkıntıya düşmüştü işte ! Ama şimdi Sylvie'yi de biraz anlamış gibiydi. Şu halde niye ona böyle çılgınca tutulmuş veya tutulduğunu zannetmişti ? Güzel olduğu için mi ? Güzel olmak mühim bir meziyet miydi ? Yoksa onun o kendinden emin hali mi hoşuna gitmişti ? Ama böyle kendine çok güvenen, etrafını küçük gören kadınlarla bir ömür geçirmek zor şeydi doğrusu ! Etrafında pervane gibi dönenler çok olduğu için o da onlara mı katılmak istemişti yoksa ? Ama aşk bir zar işi değildir ki ! Aşk... Ah ! Evet hakiki aşkı artık düşünmeğe başlamıştı. Peki acaba Sylvie'ye hakikaten âşık mıydı. İşte şu anda buna müspet bir cevap veremiyordu. Onun bugünkü tavrı düşüncelerini sarsmıştı ; kendi kendine Sylvie'nin hakiki bir bağla bağlanabileceği bir insan olmadığını artık itiraf edebiliyordu. Peki şu halde ?..

Kararlı bir tavırla ayağa kalktı.

— Sylvie, dedi, birkaç dakika bana müsaade edin lûtfen, şimdi durumu halledeceğim !

Kız müstehzi bir şekilde bakıp :

— Ne o, yoksa beni burada rehin mi bırakıyorsunuz ? diye alay etti.

— Yok canım ! Daha iyi bir çare buldum. Şimdi görürsünüz.

Kız onun hakikaten kesin bir karara varmış olduğunu farkedip fazla üstelemedi. Onu hiç böyle kendinden emin de görmemişti.

Cebinde telefon parasından başka onbeş santim daha kalıyordu. Zararı yok, yeter ki Alain evde olup telefona çıksın.

Oh ! Hele şükür ! Alain evdeydi

— Alo Alain ! Ben Michel.

— O ! Merhaba dostum !

— Sylvie'yle birlikte Touring'deyim. Sen de gelebilir misin ?

— İkiniz yalnız mısınız ?

Bunu soran Alain'in sesinde bariz bir kıskançlık seziliyordu.

— Evet yalnızız. Eğer istersen sen de gel. Sylvie de memnun olur herhalde.

— Tabii, hemen... Hemen geliyorum.

Michel kendi kendine «Tamam, dedi. Herhalde zevkten, zaferden coşmuştur şimdi. Ama bu sana pahalıya mal olacak dostum !»

— Buldunuz mu çaresini ?

— Biraz sonra göreceksiniz, yalnız beş dakika sabrınızı rica edeceğim.

Hakikaten beş dakika sonra Alain nefes nefese, şaşkın ama memnun çıkageldi. Sylvie hiç birşey anlamadan onun yaklaşmasına bakıyordu.

Michel ayağa kalktı, çok sakin ve kendinden emin bir hali vardı :

— Alain, dedi, seninle bir pazarlığım var !

Öteki hayret içinde :

— Pazarlık mı ? diye sordu.

— Evet azizim ! Şu ana kadar Sylvie'nin yanında ben oturdum. Ama hesabı görecek param yok. Şimdi sana bu güzel bebeğin yanında benim yerimi almanı ve hesabı da ödemeni teklif ediyorum.

Alain iyice sersemlemiş, derhal bir cevap verecek hali kalmamıştı. Michel yeniden söze başlayıp :

— Şüphesiz benim artık sahadan tamamen çekilmem ve senin de Sylvie'nin gözünde sivrilmen pahasına bu teklifimi reddetmezsin herhalde.. dedi.

Bu son sözleri söyledikten sonra gülümsedi ve selâm verip uzaklaştı.

Evet kararlı adımlarla ve rahat gönülle uzaklaştı. Selâmete ermiş, isabetli bir karara varmıştı. Nihayet hakiki aşkı da kavramış bulunuyordu. Artık dilediği gibi bir eş bekliyebilir ve belki de bulabilirdi.

Güzel bir müzik parçası insana nasıl sükûn verirse PE - RE - JA Lavant ve Limon kolonyaları da insana öyle ferahlık veriyor. Herkes gibi siz de tereddütsüz PE - RE - JA mamullerini kullanınız.

PE · RE · JA

OKUYUCU MEKTUPLARI

Yeniköy'den E. P.'ye: :

Şili'li Louis'le Fransız Pierre'in 13. enternasyonal turnuvadan sonra hangilerine iştirâk edeceklerini bilmiyoruz. Bu kendi istek ve durumlarına bağlı bir iştir.

■

İstanbul'dan Bay Ahmet Kösekadı'ya :

Her insanda erkeklik ve dişilik hormonu vardır. Bunların faaliyetleri bazı uzvi tezahüratla belli olur. Ya bir devreden sonra normale döner veya makûs bir hormon galip gelir. Bu hususta bir dahiliyecinin fikrini almanız lâzım.

■

Adana'dan D. V.'ye :

Görüp muayene etmeden bir teşhis koymak ve ilâç tavsiye etmek mümkün değildir. Hem bir göz hekimine, hem de bir cildiyeciye müracaatınız lâzımdır. Netice için üzülmeyiniz.

OKUYUCULARIMIZDAN BİR RİCA

Kâtip Çelebi hâtıra pulu ve Cumhuriyetin 35. yıldönümü hâtıra serisi pullarında olduğu gibi, 50+10, 20+5 şeklinde fiatları yazılı olan pullar postada kullanılırken yalnız 50 ve 20 kuruşa geçer. + işaretinin sağında kalan rakam Kızılay hissesidir, pullar satın alınırken bu para ödenmiş oluyor. Herhangi bir sipariş için pul gönderen okuyucularımızın lûtfen buna dikkat etmelerini rica ederiz.

11, 22, 57 ve 108 inci sayılarımızın mevcudu kalmamıştır. Okuyucularımızdan tükenmiş olan bu sayılar için boşuna mektup yazmamalarını ve pul göndermemelerini ayrıca rica ederiz.

Manisa'dan Bay Adil Karcı'ya :

Boyunuzu, yaşınızı, kilonuzu bilmeden şişmanlıktan şikâyetinize karşı bir şey tavsiye etmemiz doğru olmaz.

■

Darıca'dan Bay Arif Sertel'e :

Hicri 1329 senesi Şevval ayının ikinci pazartesi günü doğduğunuzu söylüyorlarmış. Eğer bunda aldanmıyorlarsa, siz bugünkü takvim hesabiyle 23 eylûl 1912 tarihinde doğmuş bulunuyorsunuz.

■

İzmir'den Bay İsmail Sertçe'ye :

Hayat'ın orta sahifelerine umumi alâkayı çeken mevzular konuluyor. Esasen Türk pullarından renkli bir toblo yapmak için renkli bir resmin filmi elimizde bulunmalıdır. Bize verdiğiniz fikre teşekkür ederiz.

■

Bursa'dan B. M.'ye :

3 çocuk sahibi, evli bir insanın karısından memnun olmadığı için bir başka kızla sevişmesi ve bu kızın kısmetlerine mâni olması, intihar ve cinayet gibi kelimeleri ağzına alması katiyen doğru değildir. Makul bir insan ne kadar bedbaht olsa bu halini bir suç işlemekle gidermeğe çalışmamalıdır. Mevki ve şeref sahibi bir insan her şeyden önce hakları tanıyan ve onlara hürmet eden bir insandır. Bu mevzu üzerinde bir de kadını dinlemek doğru olur. Siz onun sizin istediğiniz gibi olmasını isterken biraz da siz onun istediği gibi olmağa çalışmalısınız.

■

Ödemiş'ten Halil Evlatoğlu'na :

Mektubunuzu okuduk. Gözlerinizin rahatsızlığına çok üzüldük. Fakat Hayat Doktorunun sizi muayenesi bir şey ifade etmez. Sizi muhakkak bir gözcüye gönderecektir. Gözlerinizde yalnız görme noksanlığı varsa verilecek gözlükle normale yakın bir görüş temin edilir. Hiç üzülmeyiniz ve mutlaka bir göz hekimine müracaat ediniz. İstanbul'a geldiğiniz zaman büyük hastahanelerden birinde muayene olabilirsiniz. Bu ıstırabı çeken bir siz değilsiniz. Böyle bir mazeret yüzünden kaybettiğiniz zamana da acımayınız, telâfisi daima mümkündür.

Memleketimizin iki kıymetli seramik sanayii müessesesi olan Eczacıbaşı Fabrikası ile Kütahya Azim Çini Fabrikası «Hayat» mecmuası için hâtıra olarak üzerinde «Hayat» kelimesi yazılı birer güzel tabak imal etmişlerdir. Şimdi müessesemizi süsliyen, fotoğraflarını gördüğünüz bu tabaklardan üstteki Azim Çini Fabrikasının, alttaki Eczacıbaşı firmasının eseridir. Kendilerine «Hayat» namına teşekkür eder, başarılarının devamlı olmasını dileriz.

Araç'tan Bay İbrahim İpekçiy'e :

Her on dakikada bir ellerinizi koklamayı itiyat etmeniz bir alışkanlık meselesidir. Bunun hastalıkla ilgisi yoktur. Bu hareketi yapmamak için iradenizi kullanacaksınız. Ellerinizi gayet temiz olarak yıkayınız ve bir daha koklamamağa gayret ediniz. Biraz üzerinde duracak olursanız bu haliniz geçer.

Adapazarı'ndan mektup yazan okuyucumuza :

Adresinizi bilmediğimiz için size cevap veremedik. Bahsettiğiniz durum bizi de çok üzdü. Fakat bu bir aile meselesidir. Onun için mecmuamızda açıklamak doğru olmaz. Sizdeki analık şefkat ve meziyeti yavruya o acıları duyurmıyacaktır. Metin ve sabırlı olmıya çalışınız.

Yıldızınız diyor ki...

(12 ARALIKTAN 18 ARALIK'A KADAR :) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Herkes hakkında daima iyi şeyler düşündüğünüz halde başkaları tarafından yanlış anlaşılmak sizi çok üzüyor. Haklısınız ama bunu mesele yapmayın. Alacağınız bir habere sevineceksiniz. Sıhhatiniz normal.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Mühim bir işiniz sarfettiğiniz büyük gayret neticesi halloImak durumuna gelmiş. Çalışmalarınızda devam ediniz. Mali bakımdan içerisinde bulunduğunuz sıkıntılar da geçmek üzere. İyi günlere gidiyorsunuz.

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Yıldızınız his hayatınızda iyiye doğru büyük bir değişiklik olacağını gösteriyor. Çok dikkatli olmalısınız. Çalışkanlığınız ve iyi ahlâkınız mesai arkadaşlarınız tarafından takdir ediliyor. Sıhhatinizi ihmal etmeyin.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Elinize geçen fırsatları değerlendirmesini artık öğrenmelisiniz. Şansınızın her zaman cömert davranmıyacağını hatırlatırız. Bir seyahate çıkmanız mümkündür. İş hayatınızı ihmal etmeyiniz. Sıhhatiniz normal.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Vereceğiniz mühim kararlarda büyüklerinizin de fikrini almanız yerinde olur. Bu ara zihnen oldukça yorgun görünüyorsunuz. Size bir müddet istirahat tavsiye olunur. Alacağınız bir habere sevineceksiniz.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Hafta sonunda bulunacağınız toplantıda yeni kimselerle tanışacak, dostluklar kuracaksınız. İş hayatınızda bir istikrar kuramıyorsunuz. Bunda daha ziyade sizin kabahatli olduğunuzu artık kabul etmelisiniz.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Uzun zamandan beri sizi üzen ailevi bir meseleniz âdeta bir çıkmaza girmiş gibi görünüyor. Zekânızı kullanarak durumu düzeltebilirsiniz. İşinizi ve sıhhatinizi ihmal etmeyiniz. His hayatınız normale doğru gidiyor.

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Çalışkanlığınız ve iyi mizacınız arkadaşlarınız tarafından takdir ediliyor. Size açılmak arzusunda olan bir tanıdığınızın bu hissini anlatmasına yardım ediniz. Maddi bakımdan sıkıntılı günler geçiriyorsunuz.

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Bugünlerde şahidi olacağınız bir hâdise sizin için âdeta sürpriz teşkil edecek ve ummadığınız şekilde neticelenecektir. Yakında kısa bir seyahate çıkmanız ihtimal dahilindedir. Dostlarınızı incitmemeye gayret edin.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

İçinizdeki tuhaf bir his sizi daima yalnızlığa doğru çekiyor. Bu hissinizi kontrol altına almalı ve neşeli topluluklarda bulunmaya gayret etmelisiniz. Sıhhatiniz oldukça normaldir. Bir habere sevineceksiniz.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Yakınlarınız tarafından tenkid edilen hareketlerden sakınınız. İş hayatınız daha çok dikkat ve alâka istiyor. Mali durumunuzu düzeltmeye gayret ediniz. His hayatınız normal seyrinde. İfratlardan kaçınınız.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Bir fikre saplanıp kalmak çoğu zaman zararınıza oluyor. Daha sakin olmalı ve itidali elden bırakmamalısınız. Yakınlarınızın yegâne şikâyetçi oldukları huyunuz bu. Sizi iyi günler bekliyor. Sıhhatiniz normal.

12 Ekim çekilişinde bir Apartman dairesi kazanan
Bankamız Müşterilerinden
Asuman Ünalan
yıl sonunda 16 Apartman, 32 Arsa ve 400.000 Liralık çeşitli para
ikramiyeleri çekilişinde, size de iyi şanslar diler !
YAPI ve KREDİ BANKASI

OSMANLI SARAYLARINDA

Harem Hayatının İçyüzü

YAZAN: ÇAĞATAY ULUÇAY

29

BU alanda ders verdiği cariyelere âşık olan yalnız Sadullah Ağa değildi. Ondan başka Hacı Arif bey ile Aziz Efendi de vardır.

Hacı Arif bey ders verdiği cariyelerden ikisini birden sevmişti. Fakat bunlardan ilki derdini ne hocasına ne de başkasına anlatamadan aşkın acıları ve hicranları arasında gönül kaptırdığı hocası uğrunda verem olup gitmişti. Diğer cariye daha becerikli çıkmış, hocasiyle anlaşmış, hocası da onu sevmişti. Neticede araya girenlerin yardımiyle, Sadullah Ağa gibi ; Hacı Arif bey de seviştiği cariye ile evlenmiştir.

Aziz Efendi'nin aşkı daha romantiktir. Aziz Efendi, Hacı Arif bey gibi yakışıklı değildi. Fakat çok güzel ve yakıcı bir sesi vardı.

Sadullah Ağa, Hacı Arif bey gibi, o da cariyelere sarayın meşkhanesinde ders verirdi. Aziz Efendi, içli olduğu kadar, çekingen bir adamdı. Bu yüzden ders verdiği cariyelerin yüzüne, gözüne bakamaz, bol bol konuşamazdı.

Bir gün kendisine yeni bir cariye getirdiler. Bu cariye, hanım sultanlardan birisine aitti. Müziğe karşı fevkalâde istidadı vardı. Hanım sultanın arzusu üzerine Aziz Efendiden ders almağa başladı. Cariye derse kalfasiyle birlikte geliyordu.

Asırlar boyunca olduğu gibi bugün de Avrupa'da Şarktan söz açılınca hatıra ilk olarak Harem gelir. Yanlış yazılar ve uydurma resimlerin testiriyle herkesin evinde haremağası olduğunu, birkaç tane cariyesi bulunduğunu sanırlar. İşte bu resim o düşüncelerden birini tasvir ediyor.

Bir gün Aziz Efendi, çok ağır bir şarkıyı yanık sesiyle okuyordu. Kalfa bir köşeye oturmuş âdeta kendinden geçmişti. Cariye ise ayakta hocasının gözüne ve dudaklarına bakıyordu. Bir aralık Aziz efendinin gözleri talebesininkine takıldı. Derhal elektrikle çarpılmış gibi oldu. Kalbinin içinde şimşekler çakmağa başladı. Artık karşılıklı şarkılarla birbirlerine karşı duydukları sevgiyi ilân etmişlerdi. Birbirlerini deli gibi seviyorlardı. Fakat hiçbir zaman buluşup eğlenemiyorlardı. Fakat daha ileri gitmeden musiki dersi kesildi.

Aziz efendi de cariye de aşklarını kalblerine gömdüler, sanki hiçbir şey olmamış gibi hayatlarına devam ettiler, bu aşk böylece bitti.

Bazan cariyelerin dışarıda bulunan devlet adamları ile münasebette bulundukları da vakidir.

Abdülâziz'in hazinedarlarından Arzıniyaz kalfa ve cariye Şemsicihan'ın Hüseyin Avni Paşa ile sevistiğini İstanbul'da herkes duymuştu.

Abdülâziz, bu olayı işitince Hüseyin Avni Paşaya çok kızmış hemen onu Isparta'ya sürmüştü.

Paşa ile Abdülâzizin arası bundan sonra iyice açılmış daha sonra seraskerliğe yükselen Hüseyin Avni Paşa, Abdülâzizi tahttan indirerek öcünü almıştır.

Abdülâzizin haremi kadınlarından ikinci kâtibe Ebru Niyâz daima Hüseyin Avni Paşa ve diğer arkadaşlarının konaklarına gidermiş. Avni Paşa ile alâkası ve macerası olan beşinci hazinedar Arzıniyaz da Harem'de olan bitenleri Server ağa adlı bir harem ağası vasıtasiyle Paşaya bildirirmiş.

Padişahların hususi hizmetlerinde bulunan cariyelerin bazıları ile alâkaları bulunmazdı. Bunları kendi kızları gibi severler ve büyütürlerdi. Bu cariyeler buluğ çağına geldikleri zaman, maiyetindeki adamlarla, vezirlerin ve paşaların oğullariyle evlendirilirlerdi.

Suç işliyen cariyeler, suçlarının derecesine göre Harem'den çıkarılır, İstanbul'dan sürülür veya öldürülürdü. Zaman zaman ayaklanmalar sonunda Harem'in tasfiye edildiği de görülürdü.

Meselâ Kösem Sultan öldürülünce, cariyelerinin hepsi Eski Saray'a gönderildi, sonra da hallerine göre birer koca ile evlendirildi.

Avcı Mehmet tahttan indirilince, âsiler Harem'de bulunan beşyüz cariyeyi dışarı attılar. Geriye ikiyüz cariye kalmıştı. Onları da başa geçen yeni padişah çırağ ederek Harem'i boşalttı.

Abdülâziz Feriye Sarayında intihar edince kadın ve cariyelerinin eşyaları yağma edildi. Harem'de bulunan cariyelerin hepsi dışarı atıldı. Akraba ve tanıdıkları olanlar oralara gittiler. Fakat ekserisinin yeri yurdu olmadığından yatakları-nı hamallara yükleterek, çok iyi bilmedikleri İstanbul sokaklarına daldılar. Önlerine çıkan her kapıyı çalarak kendilerini içeriye almaları için yalvardılar.

II. Abdülhamit de Harem'de bulunan bütün Çerkes cariyelerini çıkarmıştır. «Çerkes İttihat ve Teavün Cemiyeti» Abdülhamid'in çok sevdiği Çerkes Ethem Paşa'ya başvurarak Harem'de yaşıyan Çerkes kızlarının çıkarılmasını rica etmişler. Bunu milli bir haysiyet ve izzetinefis meselesi saydıklarını ileri sürmüşler. Çerkes Ethem Paşa da, durumu II. Abdülhamid'e anlatmış ve Harem'deki Çerkes cariyelerin serbest bırakılmasını rica etmiştir. Padişah, Ethem Paşa'nın ricasını kabul etmiş, Çerkes cariyeleri dışarı göndermiştir.

Harem'de bulunan cariyelerin, ikballerin, kadınefendilerin, valde sultanların, hülâsa Harem'de çalışanların veya çırağ edilenlerin, ölümlerinde, mal ve mülkleri, sahipleri olan padişah adına hazine için zaptedilirdi. Çünkü şeriat hükümlerine göre cariyeye verilen mihir sahibi olan padişaha aitti.

Nasıl padişah, Osmanlı İmparatorluğunun başı ise, Harem'in de yegâne hakimi padişahın annesi valde sultandı. Eğer padişahın anası ölmüş ise, bu işi analığı görürdü.

Kocasını kaybeden Kadınefendinin biricik amacı, oğlu şehzadenin padişahlık mürüvvetini görmekti. Şehzade anneleri olan bütün kadınlar, bugünü görmek için yaşarlar, oğullarının padişah olmasına daima dua ederlerdi.

Şehzadeler, ayrı ayrı annelerden doğdukları için aralarında rekabet ve kıskançlık vardı. Her şehzade anası, kendi oğlunu padişah yaptırmak için, türlü teşebbüslere ve dalaverelere girişir, hattâ ihtilâl çıkarmağa kadar gittikleri olurdu.

Bunların içinde en ünlüsü, beş padişahı idare eden, devrini kan, dehşet ve korku ile süsliyen Kösem Sultan olmuştur.

Harem'deki mevkiini kaybetmemek, devlet işlerindeki nüfuzunu sarsmamak için oğullarının tahttan indirilmesine ve hattâ öldürülmelerine göz yummuş ve Sultan İbrahim'in öldürülmesinde baş rolü oynamıştır.

Torunu Avcı Mehmet tahta çıkınca, Eski Saray'a gitmemiş, güvendiği ağalara ve vezirlere dayanarak valde sultanlık payesini korumağa muvaffak olmuştur. Fakat Kösem Sultan, Turhan Sultan'ın gittikçe artan nüfuzuna dayanamamış bu yüzden Avcı Mehmed'i tahttan indirtmeğe ve hattâ öldürtmeğe karar vermiştir.

Kösem Sultan, gayet güzel bir darbei hükümet planı hazırlamıştı. Tasarladığı plâna göre yeniçeriler ayaklanacak, saraya hücum edilecek, Avcı Mehmet tahttan indirilecek ve öldürülecek, Turhan Sultan da Eski Saray'a gönderilecekti.

Öldürülen padişah yerine kardeşi Süleyman tahta geçirilecekti. Süleyman'ın annesi Allahlık bir kadındı. Dünyadan habersizdi. Etliye sütlüye karışmazdı. Bu suretle Kösem Sultan yine Harem'de kalacak, yapacağı cinayetle iktidarını ve saltanatını devam ettirmiş olacaktı.

Bu uğurda Kösem Sultan hazinelerinin ağzını açtı. Adamları olan ocak ağalarına bol bol paralar gönderdi. Sonra onlara, ne zaman saraya hücum edeceklerini, Avcı Mehmed'i nasıl öldüreceklerini ve saraya hangi açık bıraktığı kapıdan gireceklerini birer birer bildirdi

Suikast gecesi gelip çatmıştı. Fakat Kösem Sultan'ın cariyelerinden birisi bütün sözleri dinlemişti. Turhan Sultanı çok seviyordu. Gitti Kösem Sultan'ın plânlarını anlattı. Turhan Sultan bu haberi alınca derhal Enderun ağalarını yanına çağırdı ve Kösem Sultan'ı o gece öldürmelerini emretti.

Bir ilkbahar gecesiydi. Ay, Topkapı Sarayının mavi kubbeleriyle oynaştığı sırada Enderun ağaları Harem'e girdiler. Ellerinde tuttukları kılıçlar ay ışığında pırıl pırıl yanıyordu. Harem, hiçbir şeyden habersiz, derin bir uykuya dalmıştı. Yalnız Turhan Sultan'la, itimat ettiği birkaç cariyesi uyanıktı. Onlar, heyecan ve sabırsızlıkla vakanın iyi neticelenmesini bekliyorlardı.

Harem'e giren Enderun ağaları, önlerine çıkan birkaç kişiyi öldürdükten sonra Valde Sultan Taşlığından doğruca Kösem Sultan'ın yattığı Valde Sultan dairesine girdiler. Kösem Sultan ayak seslerini işitince pek sevindi, adamlarının geldiğini sanarak bağırdı :

— Geldiniz mi ?

Ağalardan biri :

— Evet geldiler, dışarı buyurun !

Deyince Kösem Sultan olduğu yerde donakaldı. Çünkü bu sesi tanımıştı. Bu sesin sahibi Turhan Sultan'ın en güvendiği adamdı. Dairesinin gizli kapısından çıkarak arka odalardan birisinin dolabına girerek saklandı.

Kösem Sultan'ın cariyelerinden bir kısmı avazı çıktığı kadar bağırıyor, bir kısmı ağlıyor, kimisi de bayılmış yerlerde yatıyordu.

Bu sırada, ağalar, Kösem Sultan'ın yattığı odaya girmişler, her tarafı aramışlar fakat Kösem Sultan'ı bulamamışlardı. Bu ağaları telâşa ve korkuya düşürmüştü. Çünkü Kösem Sultan'ın kaçması onların kafalarının uçurulması demekti.

Bunu düşünen ağalar, dairyi daha iyi aramağa karar verdiler. Meşaleleri yakarak her tarafı sıkıca tekrar gözden geçirdiler. Nihayet Kuşçu Mehmet, dolaplı odaya girmiş, yatakları ve minderleri öteye beriye atıyordu. Bu sırada tirtir titreyen Kösem Sultan'la karşı karşıya geldi. Kuşçu derhal avını bulmuş bir aslan gibi Kösem'in üzerine saldırdı, Kösem Sultan :

— Beyciğim kıyma. Seni Karun gibi mal mülk sahibi ederim.

Diye onu kandırmağa çalışıyordu. Fakat Kuşçu, parayı, malı mülkü değil, gidecek olan başını düşünerek bunları duymuyordu bile. Ölüm korkusundan çılgına dönmüştü. Bulduğu avın eteklerinden yakaladığı gibi Kösem Sultan'ı dolaptan dışarıya çıkarttı ve bir külçe gibi ortaya attı.

Kurnaz Kösem Sultan bu sefer de hiyleye başvurdu. Üzerinde ne kadar mücevherat ve altın varsa hepsini ağaların önüne attı. Bazıları yere eğilerek elmasları, incileri yakutları toplamağa başladılar. Kösem Sultan bundan faydalanarak kaçmak istedi, fakat Kuşçu'nun demir pençesi tekrar onu kıskaç içine aldı.

Kösem Sultan'ı bileğinden yakaladığı gibi sürükliyerek Valde Sultan'ın dairesinden çıkardı. Doğruca Kuşhane Kapısı'na götürdü. Bu sırada bazı ağaların, kulaklarındaki küpelerle kollarındaki bileziklere gözleri dikilmiş onları almağa çalışıyorlardı.

Kösem Sultan'ın elbiseleri yırtılmış, bazı yerlerinden kanlar akıyordu. Üzerinde canından başka alınacak kıymetli hiçbir şey kalmamıştı. Ağalar, derhal Kösem Sultan'ın üzerine saldırdılar, Onu boğmağa çalıştılar. Fakat o 62 yaşında olmasına rağmen ağalarla başa çıkıyordu. Kimisini ısırıyor, kimisini tırmalıyor, böylece onlara boğmak imkânını vermiyordu.

Nihayet ağalardan birisi içeriden bir perde ipi bulup getirdi, derhal ipi Kösem Sultan'ın boğazına geçirdiler ve oracıkta boğuverdiler.

(Devamı gelecek sayıda)

BEBEKTEKİ NİŞAN

KÖŞEBAŞI — Nişan salonunun her köşesine İstanbul'un şık ve zarif hanımları kümelenmişlerdi. Resimde, soldan itibaren Nilüfer Sadıkoğlu, Semra Türegün ve Keriman Doğan görülüyor.

MUTLU GECE — Genç kaynana adayı Vuslat Sadıkoğlu, o gece kızı Berna kadar güzel ve tazeydi. Resimde, soldan sağa : Avni Meserretçi, Vuslat Sadıkoğlu, Güzide Tanrıyar, Berna Sadıkoğlu, Feyyaz Takar, Suat Meserretçi; ön sırada ise Rabia Sadıkoğlu, Gülden Meserretçi görülüyor.

ÜÇ GÜZEL — İstanbul'un en güzel kadınları bu nişan töreninde toplanmışlardı desek yalan olmaz. O kadar güzel ve şık kadın vardı ki, aralarından en güzelini seçmek imkânsızdı. Resimde görülen (soldan sağa) Rabia Sadıkoğlu, genç yüzücülerden Ayşe Gül Çilli, Hale Bilimer de gecenin güzelleri arasındaydı.

DEFİLE — Sadıkzade yalısında nişan gecesi bir defile yapılsaydı, muvaffak olunurdu. İşte üç şık hanım : soldan sağa, Firdevs Doğan, Aliye Acar, Hayriye Karadeniz.

DAVETLİLER — Yalının üç köşesine kurulan büfelerde kuş sütünden gayrı ne ararsanız bulabilirdiniz. O gece rağbet tatlılaraydı. Tatlı yenildi, tatlı konuşuldu. Resimde tatlı bir sohbet anı görülüyor. Soldan sağa : Emine Zeren, Avni Akman, Bay Zeren, Nezahat Egemen, Meryem Soyugenç, İlter Çifçi, Şevket Akman...

SAZLI - SÖZLÜ NİŞAN — O gece Perihan Sözeri; en güzel şarkılarından bir demet sundu. Resimde, soldan sağa : Selçuk Egemen, Cevat Fehmi Başkut, Nezahat Egemen, Emin Çifçi, Meryem Soyugenç, Emin Sözeri, Bn. Mukaddes, Vuslat Sadıkoğlu, İlter Çifçi, Perihan Sözeri, Vedîde Başkut, Türkân Hemşeri görülüyor...

FOTOĞRAFLAR : SUAVİ SONAR

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Türk Dil Kurumu, Türk dili üzerinde araştırmalar yaparak Tarama Dergilerini neşrettikten sonra, yeni doğanlarda öz türkçe isimler görülmeğe başladı. Bu isimler arasında bulunup okuyucularımız tarafından mânaları istenilen isimleri burada toplu olarak veriyoruz : AYBAR=Heybet, mehabet. ARTUN=Vakur. AYGEN=Enis, ruh arkadaşı. ERTAN=Güneşin doğma zamanı. GÖNEN = Feyz, rutubet. GÖNENÇ=Saadet. GÜNER=Fecr. NOYAN=Başkomutan. OYTUN = Mübarek. TAYLAN = Uzun boylu. TAYANÇ=Hami, koruyan. ÜLGEN=Âli, sağlam, hayır Tanrısı. ÜLMEN=Deniz adamı, denizci. YENLİÇ=Yenilmiş.

Behlûl +

Arapçada «Güzel yüzlü» anlamına gelen erkek isimlerindendir. Adaşlar arasında Harunürreşit zamanında, Bağdat'ta yaşamış, hareket ve sözleri yüzyıllarca halk dilinde dolaşmış ve deli olarak tanınmış Filozof Behlûli Dânâ ve onbirinci yüzyılda yaşamış İstanbullu bir şâir olan Hâfız Behlûl de bulunmaktadır. Bu zat Kuranı Kerim'i yedi türlü okumakla şöhret kazanmıştı.

Fatma +

Müslümanlıktan önce kullanılan kadın isimlerinden olan bu kelimenin arapçada «Fitam = memeden kesme» kelimesinden alınmış olması kuvvetle muhtemeldir. Ahteri-i Kebir'de «Fetim» kelimesi için «Sütten kesilmiş oğlan» denilmektedir. Dilimizde Fatma şekline girmiş bulunan Fâtime ve Fetime isminin «e» takısiyle te'nis edildiği ve «sütten kesilmiş» anlamına geldiği kabul edilebilir. İsmin adaşları arasında ve ismin büyük bir rağbet görmesine sebep olan Hazreti Muhammed'in kızı Hazreti Fatma ile edebiyat ve tarihe ait eserleriyle tanınmış, tarihçi Ahmet Cevdet Paşa'nın kızı, Fatma Aliye Hanım da bulunmaktadır.

Şebnem +

Çiy kelimesinin farsça karşılığı olan bu isim kadınlarımızda kullanılmaktadır. Kelime Cenap Şehabettin'in şu mısraında geçiyor:

«Düşmüştü siyeh reng-i şebe şebnem-i simin,
Şebnem gibi titrerdi kamer leyl üzerinde.»

Cihat +

Erkek isimleri arasında bulunan bu arapça kelime ekseriya savaş zamanında doğmuş olan çocuklara konur. Cihat «Din uğrunda savaş» demektir.

Erhan +

Öz türkçe «er» ve «han» kelimelerinden yapılan bu erkek ismi «Erkek hükümdar», «Yiğit Bey» anlamlarına gelir.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenilmiştir.

ZAYIFLAMAK İÇİN NE YAPMALIDIR ?

Bu sualle meşgul olmıyan kadın hemen yok gibidir. Hele, hepsi de birbirinden nefis yemekleriyle nam salmış memleketimizde bu problem günün konusu halindedir. İşin estetik tarafı bir yana, şişmanlığın doğurabileceği rahatsızlıkları küçümsememek lâzım. Çünkü, şişmanların zayıflardan daha genç yaşta öldükleri acı bir hakikattir. Fransa'da 1957 yılı içinde ölen her yüz Fransız'ın yetmişi normalin üstünde bir sıklete sahipti. Piyasa, «Zayıflatıcı» ilâçlarla doludur. Ama bunların çoğu, kaş yapacağım derken göz çıkartma misali, vücutta ekseriyetle aksi tesir yapmakta, tedavisi gayrı kabil rahatsızlıklar doğurmaktadır. Zayıflamak için en iyi usul, yerinde bir gıda rejimi tatbik etmektir. Kıymetli okuyucularımız aşağıda vereceğimiz öğütleri sabırla tatbik ettikleri takdirde, kısa zamanda, kuvvetten düşmeden diledikleri gibi zayıflıyabileceklerdir.

- **Gün boyunca az ve sık sık yiyiniz. İki kuvvetli öğünü meselâ dörde taksim ederseniz, aynı gıdayı aldığınız halde zayıfladığınızı göreceksiniz.**
- **Kabil olduğu kadar az tuz yiyiniz. Çünkü sofra tuzunun terkibinde bulunan sodyum, suyu vücut nesiçlerine depo eder, dolayısiyle de kilo kaybetmenize engel olur.**
- **Sabahları aç karnınıza bir bardak su veya şekersiz çay içiniz. Su, en tabii müleyyindir.**
- **Yemek esnasında su içmeyiniz. Tercihan sofradan kalktıktan bir saat sonra içiniz.**
- **Kabil olduğu kadar az yağ yiyiniz ve kızartmalarla çok yağlı salçaları listenizden tamamen siliniz. Çiğ zeytinyağı çok daha az şişmanlatır. Hamur işlerinden de sakınınız.**
- **Alkollü, şekerli maddelerden ve tam yağlı sütten sakınınız.**
- **İfrata kaçmamak şartiyle et, balık, yumurta ve peynir yiyebilirsiniz.**
- **Meyva ve sebze istihkakınızı da kabilse azaltınız. Bu maddelerin şişmanlatmadığı iddiası yersizdir.**
- **Üzüntüyü bırakınız. Üzüntü ve ruh sıkıntısının doğuracağı vücut yorgunluğu sizi büsbütün şişmanlatacaktır.**

Sıraladığımız bu öğütler, tatbiki oldukça kolay şeylerdir. Ama, kısa zamanda zayıflamak için kesin karar almış okuyucularımıza, geçenlerde Paris Etibba Odası'na verilen bir rapordan aldığımız rejimi sunuyoruz. Raporun sahibi tanınmış bir biyoloji uzmanı olup, bu rejim sayesinde sekiz ayda tam yirmi sekiz kilo kaybetmiştir. İşte günlük yemek listesi.

200 gr. ızgara et
1 yumurta
2 kâse yoğurt
400 gr. yeşil salata
20 gr. tereyağı yahut çiğ zeytinyağı
80 gr. ekmek
300 gr. meyva

1100 kalori tutarındaki bu gıda maddelerini beş öğüne ayırarak yemeniz gerekir. Ancak dikkat edilecek en mühim nokta yemeklerde kabil olduğu kadar az tuz kullanmaktır.

Pul mübadelesi yapmak istiyenler

BAY İLHAN YARDIMCI
Yavuzselim İlköğretmen Okulu, Sınıf 5/B Ilıca - Erzurum.
BAY MUSTAFA ERKAYA
Hayırlı Emlâk komisyoncusu Ahmet Erkaya oğlu, Ereğli - Konya.
BAY NURİ ALANYALI
Themistokleus Sofuli 181 Rodos.
BAY YUSUF DEMİR
İlköğretmen Okulu Antalya - Aksu.
BAY HİKMET TANRIVERDİ
Mühimmat Deposu Susurluk - Balıkesir

SİNYOR ANTONİO

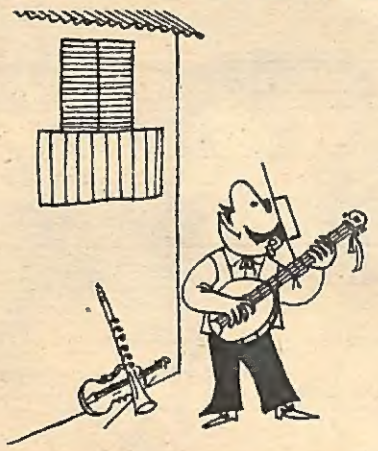

Okuyucularımız önümüzdeki sayıdan itibaren sevimli kahramanımızın hikâyelerini sahifelerimizde zevkle takip edeceklerdir.

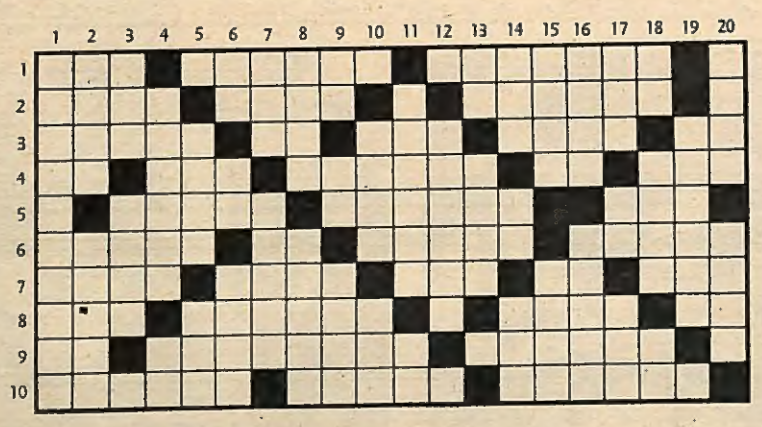

BİLMECE

SOLDAN SAĞA : 1: Tersi bir mezhep — Filim çekme makinesi — Şeyhe o dayanmaz. 2: Tersi hocanın vazifesi — Satranç terimi — Evsaf, cins. 3: Perçem mânasına da gelebilir — Rabıt edatı — Tersi Akciğer — İnsanoğlu şimdi onu fethe çalışıyor — Bir edat. 4: Boyutlardan — Dolap kısımlarından — Bir alaturka müzik âleti — Kuzu sesi — Bir yırtıcı kuş. 5: Tersi bir kadın ismi — Bir kavim — Büyücek. 6: Evrak muhafazası — Akıl — Tersi bir Türk kolu — Çanakkalenin kazası. 7: Bir emir — Bir Asuri tanrısı — Tersi bir rabıt edatı — Ayı yuvası — Bir ağaç. 8: İskambilde bir kâğıt — Altın suyu (Farsça) — Bir erkek adı — Tersi bir gıda. 9: Vücuttaki anormal şişkinlik — Taharri (çoğul) — Köpek derisi. 10: Nezir — İnme — Baştan ayağa.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Bir Akdeniz şehrimiz. 2: Komşumuzdur — Peki mânasına da gelir. 3: Şüphe — Katiyen. 4: Bir kadın ismi — İsim. 5: Bir hayvan — Fâsıla. 6: Bir renk — Bir nota — Tersi nazik değil. 7: Canın yongasıdır — Tersi Ortaşark'ta bir petrol bölgesi. 8: Tersi bisiklet terkisi — Kadın ismi. 9: Nota — Büyüklüğün şanındandır — Tersi bir soyadı. 10: Dar değil — Sır (Farsça). 11: Seyyare — Yüz, çehre (Farsça). 12: Hisarı Boğaz'dadır. 13: Bir renk — Erkek ismi. 14: Söz — Tersi bir emirdir. — Ziynet. 15: Minarenin tacıdır — Geri verme. 16: Trakya'da bir kasaba — Az bulunur. 17: Ced — Karda yürüyenin bıraktığı — Tersi çıplak, boş. 18: Tersi bir gıdadır. — Bir kâğıt oyunu — Sicim. 19: Evren. 20: Buhran — Büyük arzu.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

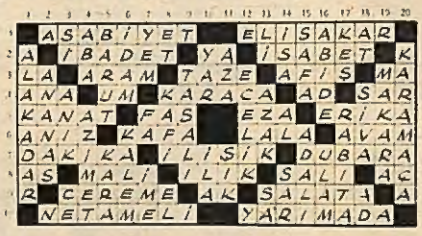

YAZISIZ

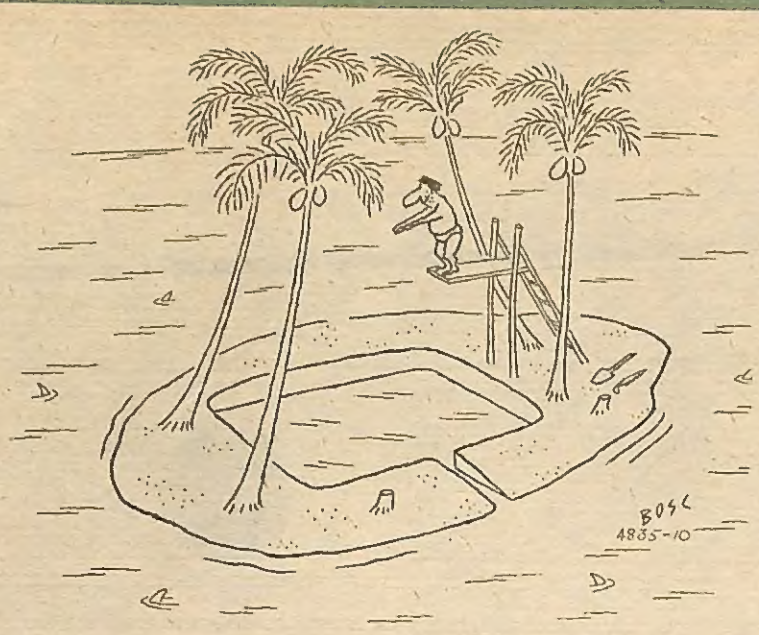

YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

— Bak sevgilim maaşına karşılık bana ne çok şey verdiler...

KARİKATÜR

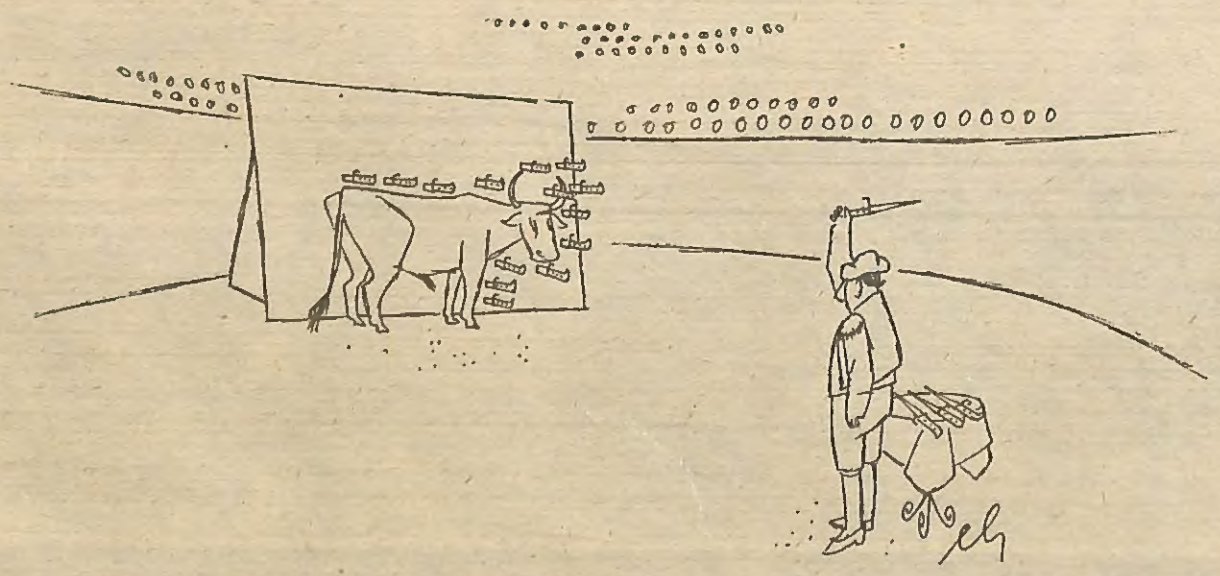

YAZISIZ

Bu sahifede çıkan karikatürlerin telif hakları HAYAT mecmuası tarafından satın alınmıştır.

1958 - 1959 İstanbul Birinci Profesyonel Lig maçlarının ilk devresi Fenerbahçe'nin zaferiyle neticelendi. Lig'i Vefa'yı 5 - 1 yenerek fevkalâde bir şekilde açan Sarı - Lâcivertliler ilk devreyi de İstanbulspor'u 4 - 0 mağlup ederek güzel bir şekilde kapamış oldular. Fenerbahçe ilk devreyi hiç yenilmeden lider olarak bitirirken, takımın santrforu Şeref de 11 golle bu devrenin en golcü elemanı olmuştur. Gol kıraliığı cetvelinde Şeref'i 9 golle Galatasaraylı Metin takibetmektedir. Resim ligin son karşılaşmasında Fenerbahçe solaçığı Yüksel'i İstanbulspor kalesine takımının ikinci golünü atarken gösteriyor. (Fotoğraf: BÜLENT GİZ)